

Boekbeoordeling 1971

Het lijkt nog al een zeer gewichtige aangelegenheid, als je op de titel van dit artikeltje in ons Zondagsschoolblad afgaat. Boekbeoordeling, dit roept het een en ander bij je op en wekt misschien verwachtingen, die niet waar gemaakt worden. Want het gaat slechts over Zondagsschoolboekjes. En deze hebben niet steeds in een goede reuk gestaan. Wat daarin staat, daar behoef je niet zoveel waarde aan de hechten. Daar kan blijkbaar wel het een en ander in onder gebracht worden, want zo belangrijk zijn zulke boekjes toch niet. Het is maar voor kinderen. En juist hiertegen ging steeds ons bezwaar. We weten heel best, dat er het nodige onderscheid is tussen een boek, laten we maar een beetje hoog grijpen, tussen een boek met literaire kwaliteiten en een verhaaltje geschreven met het oog op de uitdeling aan de kinderen bij gelegenheid van de viering van het kerstfeest met hen. En toch lijkt het mij nuttig niet al te laatdunkend hierover te doen. Want juist omdat het voor kinderen is en juist omdat het iets te maken wil hebben met wat Kerstfeest ons vertelt, zullen we niet lichtvaardig te werk gaan bij het uitzoeken van wat we gewoon zijn te noemen Kerstboekjes.

Doorlopend is er de nadruk op gelegd, dat het boekjes dienen te zijn voor kinderen geschreven. Boekjes die kinderen kunnen begrijpen, waarvan de inhoud zich afspeelt op hun niveau en aansluiting heeft aan hun kinderleven. Het zijn geen boekjes voor oude mensen, maar afgestemd op het gevoelsleven en denkleven van kinderen. Maar dit mag ons er niet toe brengen om het gehalte aan christelijkheid niet al te zwaar te laten wegen. We stellen aan deze boekjes, die we gewoon zijn te geven aan de kinderen van de Zondagsschool, nog al hoge eisen. Deze boekjes worden uitgegeeft in verband met de viering van het Kerstfeest, waar de gedachtenis aan het komen van de Heere Jezus, de Zoon van God, naar deze aarde, zeer centraal staat. Natuurlijk is er onderscheid tussen het Kerst-verhaal uit de Bijbel en een boekje met een of ander verhaaltje. Maar dit neemt niet weg, dat ook dit boekje er iets mee te maken zal hebben. Daar moeten lijnen lopen van dat grote gebeuren, waarin God de Heere Zijn grondeloze barmhartigheid jegens zondaren aan ons openbaart en wat er in de Kerstboekjes verteld wordt. Het zal zo langzamerhand wel bekend zijn, dat we echt geen prijs stellen op boekjes met allerlei preekjes in het kort erin, ook niet met allerlei uitdrukkingen op het godsdienstig vlak, die, niet functioneren in het kinderleven, maar meer geschikt zijn voor oudere mensen, die enig inzicht hebben in de kerkelijke geloofsleer. We willen in dit verband gewone verhaaltjes, die bij het kind aansluiting hebben, waarin toch een godsdienstige draad doorheen loopt, die voluit Bijbels is. Daarom kunnen

er enkele boekjes zijn, waar tegen we op zichzelf bekeken niet zoveel bezwaren hebben, maar die we toch niet zo bijzonder geschikt vinden voor de uitdeling op het Kerstfeest.

* * *

Daar komt nog iets bij. We vinden elke heenwijzing naar het godsdienstige nog niet voluit verantwoord. Onze Zondagsscholenbond draagt een eigen naam. In deze naam komt het woord gereformeerd voor, op gereformeerde grondslag. Dit alles telt bij velen niet meer zo erg mee, want men wil alles wat maar enigszins godsdienstig is op een of andere manier zo samenbinden en met elkaar in gemeenschap zetten, dat we een oecumenisch geheel krijgen. Dit is wel overeenkomstig de kerkelijke tijdgeest bij velen. Toch willen wij die nadere aanduiding van gereformeerd niet prijs geven, omdat we de aansluiting willen bewaren aan de Reformatie. Daar komen we vandaan, daar willen we bij blijven, bij het geloof waar de Kerk belijdenis van doet in de bekende formulieren van enigheid, die de geloofsband aangeven, waardoor we ons onderling verbonden voelen. Om dit geloof gaat het ons ook in de Kerstboekjes. We kunnen echt ons fiat niet geven aan boekjes, waarin het christelijke dermate slap is of zo'n algemeen karakter draagt, dat we de Bijbel er niet meer in herkennen, het geloof van de Reformatie er niet meer in herkennen. Dit willen we ook uit laten komen in de Kerstboekjes. En dan om misverstand te voorkomen nog dit, dat we vanzelfsprekend geen dogmatische verhandelingen verlangen in zo'n Kerstboekje, maar wel een heenwijzing naar dat geloof, dat alles met de Heere Jezus te maken heeft, bij wie alleen troost en houvast is voor ons arme zondaren in deze wereld op doorreis naar de eeuwigheid, voor groot en klein. Ook voor klein.

* * *

Dit alles spreekt dus mee in onze boekbeoordeling en we zullen het bijzonder op prijs stellen, dat de Uitgevers hiermee rekening willen houden. We zijn de heren Uitgevers erkentelijk voor het werk, dat zij ook voor het kinderboek doen. Boeken uitgeven brengt vandaag de dag zijn zorgen met zich mee. Dit geldt vanzelfsprekend ook het kinderboek. Het is ons ook dit jaar weer gebleken, dat het een toer is om er tijdig mee klaar te komen. We krijgen de indruk, dat het ieder jaar moeilijker wordt om op tijd er mee klaar te komen. Want we kunnen dit jaar in ons november-no. niet eens zo erg veel beoordelingen opnemen. Ik dacht, dat de firma Callenbach wel het eerst met een gedeelte van zijn boekjes op de markt verscheen. Toch blijven we er op aandringen met alle begrip voor de moeilijkheden, dit dit met zich meebrengt, om wat vroe-

ger boekjes te sturen, opdat we er de nodige tijd aan kunnen besteden om tot een verantwoorde recensie te komen.

* * *

Ook graag een woord van bijzondere waardering voor al het werk, dat de recensenten in het belang van de Zondagsscholenbond verrichten. Het vraagt de nodige tijd om je in zo'n boekje te verdiepen en we willen ons er immers niet met een Jantje van Leiden van af maken. We stellen het bijzonder op prijs, dat de meesten er ook de nodige spoed bij betrachten en zo'n boekje niet te lang laten liggen, zodat het heel wat moeite gaat kosten om de beoordelingen zo tijdig in ons blad op te nemen, dat de leiders en leidsters van onze Zondagsscholen er nog wat aan hebben bij hun keus van de boekjes, die ter uitdeling op tijd besteld dienen te worden. We zijn blij en dankbaar, dat we niet tevergeefs

op velen een beroep hebben mogen doen voor hun zeer gewaardeerde medewerking. De heer Oosthoek heeft er met zijn staf ook heel wat werk aan gehad. Dit jaar is het door hem onder verdrietige omstandigheden gedaan. Fijn, dat hij er nog zoveel aan heeft kunnen doen.

Het is onze hartelijke wens, dat we met dit werk inderdaad allen, die betrokken zijn bij het Zondagsschoolwerk van dienst hebben mogen zijn. We willen elkaar graag dienen, opdat we met elkaar op verantwoorde wijze onze arbeid voor het kind zullen verrichten. Hier behoort ook het kiezen en geven van Kerstboekjes bij. Dat zo ook dit werk door God de Heere nog tot een zegen gesteld mag worden. We zullen er doorlopend aan denken, dat we in het groot en in het klein van deze zegen zo diep afhankelijk zijn. En wie zal uitmaken wat groot is en wat klein is in de arbeid in dienst van het Koninkrijk der hemelen? Vr.

Uitgaven van Uitgeverij G. F. Callenbach N.V. te Nijkerk

TUSSEN HET GELE RIET, door Willem G. v. d. Hulst Jr
Aantal blz. 61; 4e druk; prijs gebonden f 1,95; voor jongens en meisjes van 8—11 jaar.

Inhoud: De zoon van de sluiswachter moet een schip schutten. Hij ziet een ziek meisje op bed liggen. Als hij de volgende dag zijn konijn zoekt, ziet hij dat het schip is vastgelopen. De schipper vraagt hem op het zieke meisje te passen, want hij wil een dokter halen. Als Kees dan bij haar is herinnert hij zich dat juist die avond het Kerstfeest gevierd zou worden. Dan gaat Kees aan dit meisje Lucas 2 vertellen. Later komt de dokter en het meisje gaat naar het ziekenhuis. Als Kees haar later weer ziet is ze beter.

Conclusie: Een mooi verhaal dat spannend verteld is. Christelijke inhoud en opvoedkundig goed. Toch onwonderlijk. Geen jongen van die leeftijd zal aan een vreemd meisje dit vertellen. En zeker niet de hulstakjes en kaarsstompjes later bewaren als aandenken.

Eindoordeel: aanbevolen.

BLIJF VAN DAT HERT AF!, door Corry Blei-Strijbos

Aantal blz. 60; 3e druk; prijs gebonden f 1,95; voor jongens en meisjes van 7—10 jaar.

Inhoud: De kinderen van de boswachter ontdekten een jong hertje in het bos. Ze laten het liggen, maar gaan de volgende dag weer kijken. Een slagersjongen ziet hen en neemt het hertje mee. Als het diertje niet wil eten, brengt hij het eindelijk naar de boswachter. Die zorgt dat het hertje weer in het bos terecht komt.

Conclusie: Leuk geschreven boekje. Meer voor de leeftijd van 6—8 jaar. Weinig godsdienstige strekking. Opvoedkundig wel juist.

Eindoordeel: aanbevolen.

RIANNEKE, door Gera Mateman

Aantal blz. 59; 1e druk; prijs gebonden f 2,15; voor meisjes van 6—7 jaar.

Inhoud: Rianneke is een opgewekt meisje. In verband met ziekte van haar moeder moet ze een tijd logeren bij oom en tante op een boerderij. Daar maakt ze allerlei dingen mee, blijde, maar ook verdrietige. Ze is een zonnetje voor een invalide vriendinnetje. Maar thuis bij vader, moeder en zusje is het toch het fijnst.

Conclusie: Op eenvoudige wijze worden de gebeurtenissen verteld in een harmonieus christelijk gezin. De „christelijke toon” van het boekje is niet opgelegd, maar functioneel — een prettige omstandigheid, daarom:

Eindoordeel: warm aanbevolen.

WATERROTTEN, door K. Norel

Aantal blz. 61; 2e druk; prijs gebonden f 2,15; jongens- en meisjesboek, leeftijd 8—11 jaar.

Inhoud: Lientje is in een buurt komen wonen waar weinig kinderen zijn. Alleen met een jongen, Jan, gaat ze naar school en speelt met hem. Ze beleven aan en in de haven vaak allerlei avonturen. Ze maken zelfs een reisje naar Hoorn met kapitein van der Zee. Jan wil zeeman worden, maar Lientje wil dat liever niet.

Conclusie: Het verhaal is nogal fragmentarisch en niet zo spannend. Ook wel eens wat eigenaardig. De geestelijke inhoud is zwak, al wordt de geschiedenis van Jezus, die de storm stilde, wel genoemd. We zijn van Norel betere lectuur gewend. Nog net:

Eindoordeel: aanbevolen.

MARIENTJE EN HET WERELDWONDER,

door A. G. Lameris-Bolt

Aantal blz. 92; prijs gebonden f 2,60; jongens- en meisjesboek, leeftijd 12—14 jaar en ouder.

Inhoud: Marietje Manders en haar moeder zouden spoedig afscheid nemen van de familie Harders. Maar inplaats van dit afscheid komt er een prachtige tocht naar het rijke natuurgebied „Grand Canyon”. Verscheidene avonturen beleven ze onderweg en op de reis. Het enorme natuurgebied: „het wereldwonder” wordt bewonderd.

Conclusie: Een boek voor de leeftijd van 12 à 13 jaar en ouder. Het is boeiend geschreven, alleen over de moeilijke woorden zullen ze nogal eens struikelen. Jammer dat deze niet opgenomen zijn onder aan de bladzijde. Godsdienstig is het niet sterk.

Eindoordeel: aanbevolen.

MARIENTJE IN AMERIKA,

door A. G. Lameris-Bolt

Aantal blz. 84; 2e druk; prijs gebonden f 2,60; meisjesboek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Marietje Manders brengt een vrij lange vakantie door bij haar oom en tante in Amerika. Ze gaat er ook naar school en beleeft met haar vriendinnen prettige en minder prettige avonturen.

Conclusie: Een levendig verteld verhaal, waarin we kennis maken met het Amerikaanse gezins- en schoolleven. Een boek met christelijke inhoud, dat we gerust onze kinderen in handen kunnen geven.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

Uitgaven van N.V. Drukkerij-uitgeverij „De Banier” te Utrecht

GERRIT VAN HET HEIDENDORP, door B. J. van Wijk
Aantal blz. 46; prijs gebonden f 2,25; jongensboek, leeftijd 8—12 jaar.

Inhoud: Gerrit Datema, een grote debiele jongen, komt bij een oom in huis, die hem slecht behandelt en stroper is. Gerrit heeft een hond, waar hij zielsveel van houdt. Oom doet de hond weg, maar deze breekt los en komt terug. Door tussenkomst van de dominee komen Gerrit en de hond voorlopig in de pastorie.

Conclusie: Een aardig verhaal, waarin de liefde tot mens en dier naar voren komt. God ziet ook de armen van geest. Toch is het godsdienstig element wat zoetelijk beschreven.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

LIESKE, door B. J. van Wijk

Aantal blz. 54; prijs f 2,25 gebonden; jongens- en meisjesboek, leeftijd 8—11 jaar.

Inhoud: Lieske is het enige kind van boswachter Wildschut. Ze is een echt natuurkind. De boswachter wordt bij een jacht-partij dodelijk getroffen. Hij was bereid om te sterven. Ook als Lieske met haar moeder achterblijven zoeken ze de Heere. Lieske heeft de aard van vader. Ze houdt van het bos en de bloemen.

Conclusie: Dit boekje wil voor jonge kinderen geschreven zijn, maar het weet de juiste kindertoon niet te treffen. De dood van de boswachter is nogal dramatisch. Godsdienstig goed. Uitwendige godsdienstig veroordeeld. Het geheel doet wat gekunsteld aan.

Eindoordeel: aanbevolen.

HIJ... EN GEEN ANDER, door P. de Zeeuw J.Gzn.
(een verhaal uit de boerenoorlog 1899—1902)

Aantal blz. 91; prijs f 2,45 in slappe omslag; jongens- en meisjesboek, leeftijd 12 jaar en ouder.

Inhoud: Kees de Winter, een Hollandse onderwijzer, gaat naar Transvaal om een mislukte liefde met Margot Sypestein te vergeten. Hij kan haar echter niet vergeten, op de boerderij van Jan van Rensburg niet, waar hij de meester voor de kinderen wordt en al evenmin in de oorlog met de Engelsen, waarin hij betrokken raakt. Ernstig gewond in een ziekenhuis vindt zijn Margot hem terug; Margot, die als verpleegster van het Rode Kruis naar Zuid-Afrika is gegaan, omdat zij ook Kees niet vergeten kon. Na het herstel ontmoeten ze elkaar op de boerderij, waar hij haar het leven redt. Daarna weer terug in de oorlog, komt Kees tenslotte in handen van de Engelsen, die hem naar een gevangenkamp in Brits-Indië voeren. Als de oorlog in het nadeel van de boeren is uitgevallen, zien Kees en Margot elkaar weer terug in Nederland. Ze trouwen en worden vader en moeder van een tehuis voor jongens.

Conclusie: Geen specifiek kerstboek. Een goed boek, „dat historische belangstelling aankweekt. De schrijver meldt, dat het „echt gebeurd” is. Hier en daar is het me te heldhaftig om waar te zijn, b.v. als Kees gevangen genomen wordt door de Engelsen. Het klopt hier en daar ook niet fantastisch, dat men zich onwillekeurig afvraagt, of er niet bepaalde schakels in de gebeurtenissen zijn overgeslagen. Opvallend is, dat de schrijver zijn figuren zo tekenet, dat zij hun lot uit handen leren geven en wachten leren op God. Dat is een goede zaak, die we jonge mensen inderdaad vroeg moeten bijbrengen. Jammer, dat in dit boek kaffers en leeuwen niet wat meer uit elkaar gehouden worden. Hoe men ook over de rassenkwestie oordeelt, het is goed onze jonge mensen bij te brengen, dat kaffers in Zuid-Afrika ook niet altijd als mensen behandeld zijn.

Eindoordeel: aanbevolen.

UIT HET ROER GELOPEN, door H. te Merwe

Aantal blz. 119; 1e druk; prijs f 2,45 in slappe omslag (Banier-pocket voor de jeugd); jongensboek, leeftijd 10—13 jaar.

Inhoud: Wijnand van Meurs en Bas van der Werf varen

beiden, elk op het schip van hun vader, resp. „De Trouw” en „de Avontuur”. Bas is wat ouder, wil „stoer” doen, neemt Wijnand mee naar café’s als hun vaders schip in dezelfde haven ligt. Bas heeft geld nodig. Hij weet er aan te komen door „samen te doen” met een onbetrouwbare „kerel”. Wijnand heeft vermoedens, doet niet mee, maar waarschuwt ook niet. ’t Loopt mis: Bas wordt gepakt en tot tuchthuisstraf veroordeeld. Na afloop helpen de families elkaar: Wijnand gaat v. d. Werf helpen op z’n schip en Bas komt bij Van Meurs. Geen specifiek kerstboek.

Conclusie: Te Merwe is in z’n element: een ècht boek van het water. Vol spanning. Boeiend. Godsdienstig en pedagogisch verantwoord. Het waarschuwt tegen de invloed van verkeerde vrienden, op het gevaar „uit het roer te lopen”. Schipper van Meurs legt sterke nadruk op het leven uit en naar Gods Woord. Zulke boeken mogen er meer komen!
Eindoordeel: warm aanbevolen.

MET DE NOORTSTAR NAAR ZEE, door T. Mateboer
Aantal blz. 110; 1e druk; prijs f 2,45 in slappe omslag (pocket in de Banier-jeugdserie); jongensboek, leeftijd 12 jaar en ouder.

Inhoud: Tjeerk Terpstra, een Friese jongen, ontvlucht de boerderij van zijn vader. De zee trekt hem meer dan het land. Op de Noortstar rolt hij van het ene avontuur in het andere. Als gevolg van munitierij op het schip komt Tjeerk in Noord-Afrika terecht. Hij wordt hier zelfs gevangst genomen. Herkrijgt later weer de vrijheid en komt met een ander schip, de „Dolphijn” eindelijk weer thuis.

Conclusie: Een spannend boek, dat de jongens wel graag zullen lezen. Hier en daar is het wat „prekerig”, wat gewild vroom. Overigens vlot geschreven. Het zeemansleven uit de Gouden Eeuw wordt wel juist getekend.
Eindoordeel: aanbevolen.

HET ONTZET, door A. G. Eggebeen

Aantal blz. 85; 1e druk; prijs f 2,45 in slappe omslag (pocket in de Banier-jeugdserie); jongensboek, leeftijd 12 jaar en ouder.

Inhoud: Franse troepen hebben de Hugenoten ingesloten en de nood gaat dringen. De koningin van Navarre wil helpen, maar hoe moest die boodschap de dappere mannen bereiken? Alleen met Gods hulp zal iets bereikt kunnen worden. Een vrouw gaat op weg en beleeft wonderlijke dingen vóór het grote wonder van de bevrijding zich voltrekt.

Conclusie: Een zeer boeiend en verrassend verhaal uit de tijd van de Hugenoten. Duidelijk blijkt hun hoop op de Heere alleen in hun strijd voor de zaak des Heeren. Jammer dat hier en daar een nogal oude stijl en woordkeus wordt gebruikt (’t is toch een kinderboek!): op de knieën zinken; memoreren in plaats van vertellen zijn er enkele voorbeelden van.

Eindoordeel: aanbevolen.

GEEN NACHT MEER, door C. van Rijswijk

Aantal blz. 104; 1e druk; prijs in slappe omslag (pocket) f 2,45; jongens- en meisjesboek, leeftijd 12—16 jaar.

Inhoud: Een soort kroniek van de tweede wereldoorlog. Daardoorheen een verhaal. Twee mannen, Gijsbrecht en Benjamin, zijn vrienden en broeders in het geloof. Benjamin is een Jood. Een schurk, Gerben de Gier, werkt hen tegen en haat Benjamin. Hij verraadt hem met zijn twee kleindochters en zijn gastheer Gijsbrecht aan de Duitsers. Allen sterven in de moordkampen. Benjamin leert God billijken in Zijn recht. Gerben maakt na de bevrijding een eind aan zijn leven.

Conclusie: Een slecht gecomponeerd en weinig boeiend geschreven boekje, dat de kinderlijke toon mist. Gevaarlijk is de al te rechtlijnige verklaring van het lijden der Joden, als straf voor de kruisiging van Christus. Veel geciteerde namen van oude schrijvers doen gewild aan. Dit moest er blijkbaar in om het boekje aannemelijk te maken in de ogen van een bepaald kerkpubliek. Geen best boekje.

Eindoordeel: niet aanbevolen.

DE VERMISTE DIADEEM, door N. A. Heyligers

Aantal blz. 134; 1e druk; prijs f 2,45 in slappe omslag (pocket in de Banier-jeugdserie); jongens- en meisjesboek, leeftijd 11 jaar en ouder.

Inhoud: Willem van de Heuvel woont dicht bij een kasteel, dat bewoond wordt door een baron, barones en hun zoon, jonker Alfred. De verhouding tussen eerst- en laatstgenoemde is gespannen. Willem wordt vals beschuldigd, als bij een feest op het kasteel een kostbare diadeem zoek raakt. Na vele belevenissen komt alles weer goed.

Conclusie: Een spannend boek, dat we onze jongens en meisjes gerust in handen kunnen geven. De ernstige waarheden van de Schrift komen zeer duidelijk naar voren. Een echt christelijk boek, dat zeker opvoedkundige waarde bezit. De karakters van de hoofdpersonen worden zielkundig juist getekend.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

EVERT, JAN EN SIMON, door A. G. Eggebeen

Aantal blz. 80; 1e druk; prijs f 2,45 in slappe omslag (pocket in de Banier-jeugdserie); jongensboek, leeftijd 12 j. en ouder.

Inhoud: Simon is beeldjeskoopman en verrader. Jan, de laffe knecht van Everts vader, speelt een nare rol. Evert kan het alleen opnemen tegen een groep Spanjaarden, die het op de boerderij van zijn vader hebben gemunt door verraad van Simon, de beeldjeskoopman. En niet zozeer de boerderij, maar de bewoners zelf zijn het doel vanwege ketterse gevoelens. Gelukkig komt niemand van Everts familie om, maar 't gaat er wel heel bruut van langs.

Conclusie: Hoewel boeiend en tekenend juist, zo de gegevens waar zijn, is dit boekje toch niet geschikt voor uitreiking. 't Brengt iets tot de kinderen, dat werkelijk voor hun oren nu niet bepaald nog is bestemd. Een vrij luguber boek.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

WEL EN WEE MET DE PIRAAT, door T. Mateboer

Aantal blz. 100; 1e druk; prijs f 2,45 in slappe omslag (pocket in de Banier-jeugdserie); jongensboek, leeftijd 13—15 jaar.

Inhoud: Avonturen van twee vrienden met een boot, voorzien van buitenboordmotor, ze redden een schippersknecht, moeten zelf op hun beurt een keer gered worden. Een in de oorlog neergestort, onontdekt vliegtuig gaat een rol spelen, die boeiend is. Geestelijke strekking goed.

Conclusie: Naast „matig aanbevolen” vanwege de wat hogere leeftijd is de inhoud wel zo, dat „warm aanbevolen” gerust gehandhaafd kan blijven. Daarom gaarna aansluiting bij het Eindoordeel: warm aanbevolen.

GENOVEVA VAN BRABANT, deel II

door P. de Zeeuw J.Gzn.

Aantal blz. 87; 1e druk; prijs f 2,45 in slappe omslag; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10—16 jaar.

Inhoud: Gravin Genoveva wordt onschuldig ter dood veroordeeld door de slotvoogd, die regeert zolang de graaf afwezig is in de oorlog tegen de Moren. Beulen doden haar niet, maar zetten haar met haar zoon in een bos, 7 jaar leeft ze als kluisenaar. Haar man vindt haar en het kind terug.

Conclusie: Spannend verhaal. Goed geschreven. Pedagogische kwaliteiten. Godsdienstig verantwoord. Zielkundig wat aan de zwakke kant. Alles is wel erg volledig terecht gekomen. De graaf geloofwt wel erg schielijk de lasterpraat over zijn vrouw, is wel zeer vlot aan een doodvonnis toe, bijv.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

HONGER, HUTSPOT EN HARING, door A. C. de Keijzer

Aantal blz. 103; 1e druk; prijs in slappe omslag (pocket) f 2,45; jongensboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: Een weesjongen, Cornelis, sluit zich aan bij de vrijbuiters, een verdedigingsgilde tijdens het beleg van zijn stad Leiden door de Spanjaarden in 1574. Het boek vertelt van het leger en met name van de rol, die Cornelis en zijn vriend Jan Leeuwken daarbij spelen.

Conclusie: Een goed geschreven verhaal met een positief

godsdienstige strekking. Kweekt historisch besef aan en wijst op de daden Gods in onze geschiedenis.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

PIONIERS IN HET ROPANDAL,

door J. H. R. Verboom

Aantal blz. 87; prijs in slappe omslag (pocket) f 2,45; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10—18 jaar.

Inhoud: Niel Bengelson wil in het hoge noorden een stuk grond ontginnen om met Marien, zijn a.s. vrouw, straks te gaan wonen. Op hun tocht naar het noorden ondervinden ze veel avonturen. Paul, Niels jongste broer, raakt in gevecht met een veelvraat. Niel ondervindt veel tegenwerking van Tose Dagon en zijn twee zonen. Toch zet de stoere zoon van het noorden door en vertrouwend op Gods hulp bereiken zij de plaats, die de schout hun heeft toegewezen.

Conclusie: Een fijn gezond kolonistenverhaal, boeiend en vol spanning. De godsdienstige strekking is goed. Taal en stijl eenvoudig, maar duidelijk.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

NEVELS OM DE RISSLENHUT, door J. H. R. Verboom

Aantal blz. 98; 1e druk; prijs in slappe omslag (pocket) f 2,45; jongens- en meisjesboek, leeftijd 14—16 jaar.

Inhoud: Niel, de zoon van een Zweedse „kolonist” in het noorden van Zweden, wil voor zich en z'n verloofde Anne Marie een nieuwe nederzetting ontginnen in het Ropandal, een zeer afgelegen, heel dun bevolkt en ruig gebied. Niel begint met de bouw van een stevige hut, geholpen door z'n broer Paul. Deze is een onvervaard jager, een gevecht met een veelvraat kost hem bijna het leven en maakt hem wat bezadiger. Niel ondervindt tegenwerking en vijandschap van de Dagsöns, een naburige kolonist, maar zet door. Ds. Gudmunson zegent het huwelijk in en Niel en Anne Marie betrekken hun Risslenhut. Geen eigenlijk kerstboekje.

Conclusie: Qua inhoud een goed boek; komt veel overeen met de grotere werken over de „pioniers” in Noord-Zweden. Karakters zijn goed getekend; het geheel ademt een christelijke geest. Maar de stijl is voor de jeugd wat geladen en stroef. De „draad” van het verhaal is moeilijk te volgen en vast te houden.

Eindoordeel: voor de zondagsschool matig aanbevolen.

AREND JANSZ., door A. G. Eggebeen

Aantal blz. 74; prijs in slappe omslag f 2,45; jongensboek, leeftijd 12 jaar.

Inhoud: Arend Jansz., enige zoon, wil beslist naar zee. Zijn moeder vooral ziet veel gevaren. Nu, die beleeft hij dan ook wel, als hij met zijn ooms schip als scheepsjongen tenslotte toch meevaart. In Nieuw-Amsterdam (New York) verbrandt het schip, de lading blijft behouden. Genoodzaakt bouwen ze een nieuw schip en komen na 2 jaar toch behouden in Den Helder terug. Zijn ouders hadden de moed op weerzien eigenlijk al opgegeven.

Conclusie: Dit boekje laat ons iets uit de Vad. Gesch. zien. Het schip de Tijger is onder de straten van New York teruggevonden, in 't moeras weggezakt. We zien de ontzaglijke gevaren, waaraan de mannen van de grote vaart blootstonden; hoevelen kwamen niet terug. De karakterbeschrijving, vooral van de scheepsjongen, is niet sterk. Verder is 't boekje wel aan te bevelen, de strekking is goed.

Eindoordeel: aanbevolen.

DE VRIJHEID TEGEMOET, door B. Florijn

Aantal blz. 82; prijs gebonden f 2,45; jongensboek, leeftijd 8—12 jaar.

Inhoud: Aart Dercksen dient in het leger van Prins Willem van Oranje. Zijn ouders wonen in Utrecht en zijn bang dat Aart in de strijd gesneuveld is. Als de Franse admiraal Utrecht uit is dan komt het leger van Oranje ook naar Utrecht en daarmee ook Aart. Er heerst nu grote blijdschap in het gezin en gaan zij samen daarvoor de Heere danken.

Conclusie: Een aardig geschiedkundig boek, evenwel wat verward.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

RUMOER IN DE EKSAMENKLAS, door A. G. Eggebeen
Aantal blz. 79; 1e druk; prijs f 2,45; pocket; jongensboek, leeftijd 11—15 jaar.

Inhoud: Wim Verburg zit in de vierde klas van de mulo, waar een leraar zo wordt geplaagd, dat hij overspannen raakt. De klas biedt excuus aan en nadien is deze leraar erg geliefd. Wim redt een man die met zijn auto te water is geraakt. Dat is een directeur van een groot bedrijf en Wim mag na zijn examen bij hem komen werken. Met zijn vrienden ontdekt Wim dat de fuiken van zijn vader worden gelicht en ze zorgen, dat de schuldige wordt gestraft.

Conclusie: Een spannend en goed verhaal, opvoedkundig juist en met goede godsdienstige strekking.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

HET GEBEURDE VOOR HET KERSTRAPPORT,

door T. Mateboer

Aantal blz. 92; 1e druk; prijs f 2,45 pocket; jongensboek, leeftijd 11—14 jaar.

Inhoud: Twee jongens, Sijmen en Gert, nemen wraak op een leraar, die hen een één heeft bezorgd. Ze zetten een stropop voor z'n deur en bellen aan. Ook verandert Sijmen z'n cijfers in het notitieboekje van een leraar, maar laat daarbij z'n vulpen liggen. Als er met een spons in de klas wordt gegooid, krijgt Sijmen de schuld en wordt van school gestuurd. Als de jongens aan de natuurwachter Peurs alles hebben verteld — na een barre tocht over het ijs, waarbij Peurs en een leraar hun leven aan de jongens te danken hebben — komt tenslotte alles weer terecht.

Conclusie: Een verhaal met de nodige spanning. De kwajongensstreken gaan soms wel erg ver. Aan de natuur wordt de nodige aandacht besteed. Het verkeerde gedrag van de jongens wordt door de schrijver wel in bijbels licht gezien.

Eindoordeel: aanbevolen.

HELDEN VAN VALENCIJN, door B. Florijn

Aantal blz. 92; 1e druk; prijs in slappe omslag f 2,45; jongens- meisjesboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: Een kroniekachtig verhaal over de vervolgingen in de Zuidelijke Nederlanden in de 16e eeuw. We maken kennis met Volkertsz., een marskramer, vurig aanhanger van de „nye leere". Het beleg van Valencijs wordt beschreven en de terechtstelling van Guido de Brès en Pérégrin de la Grange.

Conclusie: Een goed jongensboek, ook voor meisjes leesbaar. Taal en stijl uitstekend. Wat veel historische informatie kenmerkt het boekje, daarom vooral: leerzaam.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

PIET VAN STORMVELD, door Jac. Overeem

Aantal blz. 99; prijs f 2,45 in slappe omslag; jongensboek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Dit boekje vertelt van Piet van Stormveld, die een niet al te beste indruk maakt. Niet al te mooie streken haalt hij uit. Zodoende komt het tot een breuk met zijn vriend Henk, die een veel braver indruk maakt. Na een ongeluk van Piet komt deze jongen en heel de familie tot inkeer.

Conclusie: Dit boekje maakt een heel degelijke indruk. Wat nog niet zeggen wil, dat het nu juist zo geschikt is voor kinderen om te lezen. In dit boekje wordt wel erg met een zwart-wit tegenstelling gewerkt, van alles wordt er in overhoop gehaald, wat als zonde en verkeerdigheid wordt aangeduid en goede daden als evangeliseren onder kinderen door middel van iets als een soort Zondagsschool naar voren gebracht. Het wordt er allemaal net iets te dik opgelegd, zodat weinig kinderen zich er in zullen herkennen en er een boodschap uit mee zullen nemen. Erg jammer, want de schrijver bedoelt het goed. Ook de woordkeus in een boekje voor kinderen in het jaar 1971 is nu niet steeds zo gelukkig gekozen.

Eindoordeel: niet aanbevolen.

WIE IS MIJN MOEDER?, door A. G. Eggebeen

Aantal blz. 80; prijs f 2,45; jongensboek, leeftijd 12—14 jaar.

Inhoud: Joop Visser, een Uloër, beleeft met zijn vriend Wim allerlei avonturen. Toen hij nog geen jaar was is zijn moeder door een auto-ongeval omgekomen. Hij weet niet dat de zuster van zijn moeder zijn tweede moeder is. Expres werd dit voor hem verborgen gehouden. Door loslippigheid van Wims moeder en een driftige uitval van Wim zelf, komt Joop achter de waarheid. Hij heeft heel wat te verwerken.

Conclusie: Paedagogisch-psychologisch een zwak boekje. Waarom zo angstvallig gezweven over het verleden en dan nog wel zo lang? Erg onwaarschijnlijk. Niet zo'n vlotte stijl. Wel ernstig bedoeld, maar niet zo geslaagd.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

DE BELEVENISSEN VAN JAAP BLOK,

door B. J. van Wijk

Aantal blz. 115; 1e druk; prijs f 2,45 pocket; jongens- en meisjesboek, leeftijd 12—16 jaar.

Inhoud: Jaaps moeder is gestorven. Het gezin gaat uiteen en Jaap komt bij oom Floor op een woonark. Oom Floor is visser en jager. Jaap beleeft heel wat en komt zelf in gevaar door een strop. Uiteindelijk komt Jaap weer terug in het gezin, waar een goede 2e moeder het gehele gezin weer als een eenheid verzorgt.

Conclusie: Een mooi spannend boek. Jongeren en ook ouderen zullen het graag lezen. Ook godsdienstig is het in orde. Taal en stijl is goed, al komt in de gesprekken der ouderen wel eens een wat moeilijke zin voor.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

DE WENKENDE HORIZON, door Jac. Overeem

Aantal blz. 103; 1e druk; prijs in slappe omslag f 2,45; jongens- en meisjesboek, leeftijd 12 jaar.

Inhoud: Mota heeft zijn vader nooit gekend. Die was op zee verdronken toen hij 2 jaar oud was. Zo groeit Mota op en zijn moeder heeft veel verdriet in haar leven. Ze vertelt veel over vader aan Mota. Als deze 12 jaar is hertrouwt moeder en Mota ontvangt dan een vader, die heel goed voor hem is.

Conclusie: Dit boekje zal voor onze kinderen niet zo aantrekkelijk zijn. Er wordt te zeer tegenover Mota over het godsdienstig leven gesproken in de trant van de oude mensen en niet op kinderlijk eenvoudige wijze. Bovendien moet het toch niet de bedoeling zijn, dat deze boekjes te zeer in de richting gaan van enkel Bijbelse Geschiedenis. Daar zijn immers wel andere boekjes voor te vinden.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

KLAAS KORSTANJE ZEILT NAAR BRAZILIË,

door H. te Merwe

Aantal blz. 115; prijs in slappe omslag (pocket) f 2,45; jongensboek, leeftijd ± 12 jaar.

Inhoud: De hoofdpersoon is niet Klaas Korstanje, zoals de titel doet vermoeden, maar een vals spelende en stelende matroos Bakker aan boord van een koopvaarder uit de 17e eeuw, die een reis maakt naar Brazilië. Door de houding van de schipper en de bootsman, christen in woord en daad, komt Bakker tot andere gedachten. Ook Klaas Korstanje krijgt zijn les.

Conclusie: Bepaald geen hoogvlieger in het genre van deze verhalen uit de Gouden Eeuw. De taal is eensdeels archaisch, anderdeels ruw, evenals het milieu.

Eindoordeel: niet aanbevolen.

LANGS DONKERE WEGEN, door A. G. Eggebeen

Aantal blz. 88; prijs in slappe omslag (pocket) f 2,45; niet geschikt voor jongens of meisjes.

Inhoud: Een rijke aan zijn geld verknochte boer komt na de dood van zijn zoon — moordenaar — tot bekering. Hij zorgt dan ook goed voor de weduwe van de vermoorde en haar gezin.

Conclusie: Een ouderwetse bekeringsgeschiedenis, waarmee wij onze kinderen niet moeten plagen. Hoe kan een uitgeverij, die zichzelf respecteert, een dergelijk boekje, qua inhoud en

stijl zonder meer slecht, uitgeven in een jeugdserie? Een voorbeeld van hoe 't niet moet.

Eindoordeel: niet aanbevolen.

ZIJ BEGEERDEN HET LEVEN, door H. te Merwe

Aantal blz. 101; prijs in slappe omslag f 2,45 (pocket); jongens- en meisjesboek, leeftijd 13 jaar en ouder.

Inhoud: In dit boekje wordt het verhaal verteld van een jong meisje, dat haar geloof in Christus niet verloochent en daarom de marteldood moet sterven in de arena. Zij moet sterven, omdat zij het leven begeerde! En anderen met haar. Het verhaal speelt in de dagen van vervolging van de jonge Christengemeente in Zuid-Frankrijk, tijdens de regering van keizer Marcus Aurelius.

Conclusie: Een prachtig verhaal, dat op eenvoudige wijze de geloofsmoed en het geloofsvertrouwen van de jonge christengemeente weergeeft.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

IN DE SCHADUW VAN DE LILLA GEMONSFJALLEN, door J. H. R. Verboom

Aantal blz. 203; prijs in slappe omslag f 2,45 (pocket); jongens- en meisjesboek, leeftijd 13 jaar en ouder.

Inhoud: Niel Bengelson zoekt land in een onherbergzaam gebied op de grens van Lapland. Daar vertelt men hem, dat de vloek op deze streek ligt. Men gelooft nog in demonen, die hier rondspoken. In een christelijke overtuiging besluit hij toch hier te gaan beginnen.

Conclusie: Een klein beetje langdradig is dit boekje wel, dat als pocket-uitgave op de markt gebracht is. Het is een goed boekje. Wel is het slot wat onbevredigend.

Eindoordeel: aanbevolen.

KLAAS KORSTANJE OP WALVISVAART, door H. te Merwe

Aantal blz. 122; prijs f 2,45 in slappe omslag; jongensboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: Klaas Korstanje en z'n broer Berend gaan met hun oom, schipper de Haan, op de walvisvangst naar 't eiland Jan Mayen. Adriaan Carreman, een bakkersgezel die meegaat om voor zijn trouwdag geld te verdienen, drijft tevens een handelkje. Wanneer zijn geldbeurs is weggenomen door een Baskische harpoenier wordt Koert Barendse, die geen al te beste naam heeft, er van verdacht. Toch zwijgt Koert, hoewel hij weet dat de harpoenier, die via hem inmiddels het geld teruggegeven heeft, de werkelijke schuldige is. Bij een poging van Berend om robben te vangen drijft hij af op 'n ijschots en wordt door Koert ternauwernood gered. Berend hoort dan waarom Koert over de diefstal gezwegen heeft.

Conclusie: De strekking is dat we moeten vergeven, omdat ons zoveel vergeven is. Dit verhaal geeft een aardige kijk op moeiten en gevaren, verbonden aan de walvisvaart, zoals die enkele eeuwen geleden werd beoefend. Tegen taal en stijl geen overwegende bezwaren.

Eindoordeel: aanbevolen.

VIJF MOLENAARS, door A. G. Eggebeen

Aantal blz. 72; prijs f 2,45 in half-slappe omslag; jongens- en meisjesboek, hoewel meer jongensboek, leeftijd 9—14 jaar.

Inhoud: Molenaar Moermans en Steketee zijn elkaars concurrenten. Doordat zijn knecht Bram in de rekeningen knoeit, raakt Moerman veel klanten kwijt. Als dit uitkomt wil Moerman Bram eerst ontslaan, maar hij bedenkt zich, vergeeft hem en houdt hem in dienst, op belofte dat hij niet meer kaarten zal. Bram houdt woord en wordt een beste knecht. De echte Godsvrucht van Moerman heeft indruk op hem gemaakt. De molen van Steketee verbrandt. Leen, Steketee's zoon, komt tijdelijk bij Moerman. Ook hij wordt door de echte Godsvrucht van Moerman een ander mens. Daardoor besluit de oude Steketee voortaan Moerman als een gewaardeerde colleege te behandelen.

Conclusie: Een fijn boekje. Moerman is een echte Christen in woord en daad en wordt daardoor een zegen voor zijn om-

geving. In kinderlijk vertrouwen legt hij alle zorgen in handen van zijn hemelse Vader en hij is niet beschaamd. Dat zal een stempel zetten op het leven van zijn zoon Huib. Taal en stijl zijn vrij behoorlijk. Karakterbeschrijving aanvaardbaar. Het verhaal is goed, maar niet in alles overtuigend.

Eindoordeel: aanbevolen.

SIGURD, DE VRIJE VIKING, door H. te Merwe

Aantal blz. 102; prijs f 2,45 in slappe omslag; jongensboek, leeftijd 12—14 jaar.

Inhoud: Dit verhaal speelt in Noorwegen. Drie monniken komen hier en brengen het Evangelie, hierin bijgestaan door Sigurd, de vrije Viking. Eerst genieten ze gastvrijheid bij een boer, maar later kunnen ze een eigen gebouwde woning betrekken. Natuurlijk ondervinden ze bij het brengen van de „blijde boodschap” tegenstand en haat van de heidense noren, maar toch wordt hun arbeid ook gezegend, zodat mensen voor Christus gewonnen worden.

Conclusie: Een pocketboek. Mooi boek over de komst van het Christendom in Noorwegen.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

DE GEVANGEN VIKING, door H. te Merwe

Aantal blz. 91; 1e druk; prijs f 2,45 (pocket); jongensboek, leeftijd 11 t.m. 14 jaar.

Inhoud: Sigurd Olafsson blijft na één van de invallen der Noormannen in ons land gewond achter. Abt Martinus ontfermt zich over hem en beschermt hem tegen de wraaklust van de bevolking door hem in het klooster op te nemen. Het winnen van het vertrouwen tussen enerzijds de bevolking en anderzijds de Noorman gaat met veel moeiten gepaard, die echter rijk beloond worden als Sigurd met de monniken meegaat om in het Vikingenland het Evangelie te verkondigen.

Conclusie: Het boekje is goed geschreven en heeft een goede strekking; hebt uw vijanden lief. Het karakter van de Noorman komt vrij goed uit de verf.

Eindoordeel: beslist aanbevolen.

JACHT ZONDER BUIT, door P. de Zeeuw J.Gzn.

Aantal blz. 100; prijs f 2,45. pocket uit de serie Banier Pocketboeken voor de jeugd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Het gezin van de kaashandelaar Korevaar — aanhanger van de „nije leere” — moet uit Rotterdam vluchten om gevangenneming te voorkomen. Dank zij de hulp van verschillende mensen bereiken zij Dordrecht, waar zij onderduiken. Hier zijn ze voorlopig veilig.

Conclusie: Een spannend en vlot vertelt verhaal uit de tijd van de vervolging, waarin de nadruk meer valt op het avontuurlijke dan de ernst van de vervolging. Wat te veel geromantiseerd.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

AUKE SWART, DE ZWERVELING, door B. Florijn

Aantal blz. 98; 1e druk; prijs f 2,45, pocket; jongensboek, leeftijd 12—16 jaar.

Inhoud: Het rampjaar 1672; beschrijving van de strijd op zee (slag bij Solebay), Tolhuis bij Lobith, Aardenburg en Sluis, bezetting Utrecht door Lodewijk XIV, ontzet van Groningen, enz. Hier en daar iets over Auke, de wees, die door middel van Aart tot bekering komt en sterft na een ontroerend sterfbed, waar ds. van Lodesteyn op Christus' bloed wijst.

Conclusie: Een historisch verhaal, dat de grotere jongens zal boeien door veel interessante bijzonderheden. Wel éénzijdig wordt de „God van Nederland” gepromoveerd. De gruwel van de oorlog zal gevoelige kinderen doen sidderen. De lijn der geschiedenissen wordt vaak onderbroken door later plaats gehad hebbende gebeurtenissen. Vrij ouderwets, nogal drukfouten.

Eindoordeel: aanbevolen.

AAN DE DOOD ONTSNAPT, door C. van Bovenkamp
Aantal blz. 81; 1e druk; prijs in slappe omslag f 2,45; jongensboek, leeftijd 12—14 jaar.

Inhoud: Dirk Smulders en Ad van Vliet slaan de ruiten in bij een alleenwonende wat zonderlinge oude man. De oude man vergeeft de jongens, maar sterft door een bij die gelegenheid opgedane kou in een ziekenhuis. De beide vrienden gaan logeren in Zeeland. Als Ad alleen terugreist raakt hij gewond door de treinramp bij Harmelen. Dirk ontkwam aan de ramp, omdat hij wegens ziekte moest achterblijven.

Conclusie: De godsdienstige strekking is goed, maar de uitwerking is zielkundig en opvoedkundig zeer pover. Taal en stijl laten te wensen over. Eigenlijk een onsamenvattend verhaal.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

NIET EEN VAN DE VIJF, door P. de Zeeuw J.Gzn

Aantal blz. 117; prijs f 2,45, pocket uit de Banier Jeugdserie; jongens en meisjes boek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Een vervolg op Jacht zonder buit. Pater Benedictus gaat met de rakkers van de schout uit Rotterdam op jacht in Dordrecht en omgeving naar de familie Korevaar. Niet een van de vijf leden van deze familie echter wordt overgeleverd. Als er een nieuwe schout in Rotterdam komt is de ketterjacht afgelopen.

Conclusie: Ook dit is een spannend verhaal uit de tijd van de vervolging. Ook in dit verhaal ligt de nadruk meer op het avontuurlijke dan op de ernst van de vervolging. Waren alle ketterjagers zo geweest als die uit dit verhaal, dan zou er nooit een ketter op de brandstapel gekomen zijn. De werkelijkheid is helaas heel anders geweest!

Eindoordeel: matig aanbevolen.

HET GEZONKEN ZILVERSHIP, door H. te Merwe

Aantal blz. 118; prijs 2,45 in slappe omslag, pocket; jongens boek, leeftijd 11 à 12 jaar.

Inhoud: Klaas en Berend Korstanje varen met de De Hollandtische Tuyn naar de West. Bij Trinidad weten ze een zilver-schat te bergen. Een van de bemanningsleden gaat er heimelijk met een aantal zilverstaven vandoor. Hij wordt na een spannende achtervolging gegrepen en streng veroordeeld. Berend en Klaas weten verzachting van de straf te bewerken. Conclusie: Een spannend verhaal uit de dagen van W.I.C. Vlot geschreven jongensboek, dat waarschuwt tegen geld-dorst en wraakzucht. Godsdienstig en pedagogisch verantwoord.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

DE STRIK ONTKOMEN, door P. de Zeeuw J.Gzn

Aantal blz. 36; prijs gebonden f 2,45, jongens- en meisjesboek, leeftijd 11 à 12 jaar en ouder.

Inhoud: Jan Koops, een ketter, komt door de zoon van zijn verrader te weten, dat hij verraden is. Jan Koops vlucht met zijn dochter naar Embden. Roelf Snok, zijn verrader, wordt door een Spaanse soldaat gedood. Jan Koops sterft in Embden. Zijn dochter Klaasje keert terug, trouwt met Hendrik Snok.

Conclusie: Een goed boekje. De stijl is verzorgd. Het leest prettig. Helaas wat dun uitgevallen voor de leeftijdsgroep, waarvan we mogen verwachten, dat ze het boek begrijpt.

Eindoordeel. warm aanbevolen.

KLAASJAN, door H. van Erkel

Aantal blz. 47; 1e druk; prijs f 3,10 gebonden; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar.

Inhoud: Klaas Jan, zoontje van een meubelmaker, heeft een vriendje, dat op een boerderij woont. Als Klaas Jan op het strand aan het spelen is, vindt hij nog een nieuw vriendje: een ventje dat zijn moeder in de drukte kwijt raakt. Dit is de enige „schokkende” gebeurtenis in dit eenvoudige verhaaltje uit het kinderleven-van-elke-dag. Het is boeiend verteld en ademt een christelijke geest.

Conclusie: Kinderen moeten beleefd en gehoorzaam zijn. De Heere zorgt voor mensen, die Hem aanroepen. Als Hij helpt, moeten wij Hem dankbaar zijn.

Eindoordeel: aanbevolen.

BEN ALI, door G. J. van der Laan

Aantal blz. 61; 1e druk; prijs f 3,10 gebonden; jongensboek, leeftijd 11—14 jaar.

Inhoud: Een verhaal uit Palestina, „omstreeks 1800”, zoals de ondertitel luidt. Christen-joden uit Bethlehem worden door de Mohammedaanse omgeving bedreigd en een deel van hun soldaten is geïsoleerd in het bergland. Ben Ali moet hen een boodschap brengen van de legeraanvoerder, maar dat brengt gevaar voor zijn leven mee. Toch slaagt hij en mag meer dan het resultaat van zgn. tocht zien...

Conclusie: Een spannend verhaal over een jongen, wiens moeder meende dat haar man al gesneuveld was, maar getuige mag zijn van wonderlijke bewaringen. Het is een zeer geschikt boekje voor de uitdeling op de zondagsschool, want het geeft op eenvoudige wijze weer waar het op aankomt. Eindoordeel: warm aanbevolen.

WAT EEN VREEMD KERSTFEEST,

door P. de Zeeuw J.Gzn.

Aantal blz. 54; prijs f 3,10 gebonden; jongens- en meisjesboek, leeftijd 8—12 jaar.

Inhoud Speelt in Zwitserland. Aan de vooravond van Kerstfeest vindt een sneeuwlawine plaats. Otto Barkman, baanwachter, weet de trein bijtijds tot stilstand te brengen. De reizigers vinden een gastvrij onthaal in het baanwachtershuis, waar die avond gezamenlijk Kerstfeest wordt gevierd. Tot de reizigers behoort ook een zwager van Barkman, met wie men in onmin had geleefd. Nu komt wat dit betreft alles weer in 't reine.

Conclusie: Een goed boekje. In 't gezin Barkman wordt met de Heere God geleefd. Dit komt in het hele verhaal duidelijk tot uitdrukking.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

OLGA VERKLAPT HET GEHEIM,

door P. de Zeeuw J.Gzn.

Aantal blz. 54; 1e druk; prijs f 3,20 gebonden; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: Een rentmeester in Rusland moet een nacht door brengen in een herberg. De herbergier is het er steeds om te doen zijn gasten 's nachts te doden om ze daarna te beroven. Dit lot hangt dus ook de rentmeester boven zijn hoofd. Door het meisje Olga, die ervan weet, wordt het geheim verklapt. Zo blijft de rentmeester in leven. Olga wordt door de rentmeester als kind aangenomen.

Conclusie: Het verhaal speelt in het oude Rusland. Er zit wel een geestelijke strekking in het verhaal. De jongens zullen het wel met spanning lezen.

Eindoordeel: aanbevolen.

WENDELMOET VAN MONNIKENDAM,

door P. de Zeeuw J.Gzn.

Aantal blz. 55; 2e druk; prijs gebonden f 3,55; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10 jaar en ouder.

Inhoud: De schrijver vertelt aan de kinderen de overgang van Wendelmoet naar de „nieuwe leer”. Haar optreden daarna als een vrome vrouw. Haar gevangenneming. Eerst opgesloten in de gevangendoor, later in het kasteel te Woerden. Zij volhardt tot het einde en moet dit met haar leven bekopen (brandstapel).

Conclusie: Een boek, waarin onze jongens en meisjes geconfronteerd worden met de geloofsvervolging. Ik dacht dat dat een goede zaak is, opdat wij niet vergeten wat God in de historie van onze kerk en ons land gedaan heeft.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

IN VEILIGE HOEDE, door P. de Zeeuw J.Gzn

Aantal blz. 65; prijs f 3,20 gebonden; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10 jaar en ouder.

Inhoud: Dominee Johann Brentz wordt door de ketterjagers van de Roomse kerk gezocht. Eén keer weet hij, als metselaar vermoed, te ontkomen. Later door aanwijzing van een van zijn vrienden, weer en later door zich te verbergen op een zolder, waar een kip iedere dag een ei legt en zo mee mag werken om dominee Brentz in het leven te houden.

Conclusie: Mooi en spannend boekje. Godsdienstig heel goed. Historisch (uit de tijd van de Reformatie in Duitsland). Eindoordeel: warm aanbevolen.

DE SAMENZWERING, door P. de Zeeuw J.Gzn

Aantal blz. 85; prijs f 3,55 gebonden; jongensboek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Een Turkse ezeldrijver verliest zijn vrouw. Zijn zoon-tje Denis doet het huishouden. Ze leven in bittere armoede. Vader raakt gewond en wordt ziek. Een Amerikaanse zendingsdokter helpt hem. Denis hoort op de zendingspost van de Here Jezus. Als Denis met broodjes vent leert hij de Sultan kennen. Deze laat hem leren en stelt hem aan als 2e secretaris. Door Denis' ingrijpen wordt een samenzwering op het leven van de sultan verijdeld. Zijn vader is er echter bij betrokken. Deze krijgt een vreselijke straf, die Denis voor hem lijdt. Beiden worden christen.

Conclusie: Mooi jongensboek, liefde tot de ouders is een belangrijk thema. De situatie in Istanbul (ten onrechte Konstantinopel genoemd) is wel veel veranderd, vgl. met dit boekje. Godsdienstige strekking goed.

IN HET HOL VAN DE LEEUW, door P. de Zeeuw J.Gzn

Aantal blz. 61; prijs f 3,55 gebonden; jongens- en meisjesboek, leeftijd 12 jaar.

Inhoud: Het verhaal van de ontsnapping van Calvijn uit Ferrara in Italië, geholpen door enkele bedienden van zijn gastvrouw Renata, hertogin van Ferrara.

Conclusie: Jammer dat de stijl en woordkeuze wat ouderwets is en de jongens en meisjes minder goed zal aanspreken. Wel boeiend verteld een weinig bekende zoal niet onbekende episode uit Calvijns leven behandelend. Daarom toch aanbevelen, in 't bijzonder door de (kerk)geschiedkundige waarde, al is ook in dit boekje m.i. weer te veel „geromantiseerd”. Bij het lezen van een verhaal als dit kan wel de vraag opkomen: wordt hier niet te veel uitgegaan van de stelling, dat het doel de middelen heiligt? Opm. blz. 20: „te herschappen” moet zijn: „te herscheppen”.

Eindoordeel: aanbevolen.

EEN NIJKERKS MEISJE IN NIEUW NEDERLAND

Aantal blz. 83; prijs gebonden f 3,70; meisjesboek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Nadat haar moeder gestorven is emigreert Bertha Beeckman naar Nieuw Nederland, waar haar vader al verschillende jaren werkt. Enkele vrienden brengen haar weg, maar bij de „brouwerij” van haar vader gekomen, blijkt deze overvallen te zijn door Indianen. Bertha valt in handen van de Indianen. Als de nood voor haar op 't hoogst gestegen is, komt de redding.

Conclusie: Een spannend en vlot verteld verhaal over landverhuizers uit de 17e eeuw. Geschiedkundige achtergrond. Godsdienstig-zedelijke strekking.

Eindoordeel: aanbevolen.

DE KLEINZON VAN DE BURGEMEESTER,

door P. de Zeeuw J.Gzn

Aantal blz. 116; prijs f 4,45 gebonden; jongensboek, leeftijd 10—15 jaar.

Inhoud: Jan van Riebeeck, geboren in Culemborg, wordt als wees opgevoed door zijn grootvader, de oud-burgemeester van Culemborg. Na in Amsterdam als chirurgijn opgeleid te zijn komt hij in dienst van de O.I. Compagnie. Wordt

ontslagen omdat hij voor zichzelf zaken doet. Krijgt toch later opdracht om aan Kaap de Goede Hoop een fourage-nederzetting te vestigen. Ontelbare moeilijkheden weet hij te overwinnen. Daardoor zal zijn naam als „de stichter van Zuid-Africa” blijven voortleven. Als hij later naar Indië gaat, maakt hij niet de door hem zozeer gewenste promotie. Hij sterft als secretaris van de Gouverneur-Generaal en Raden van Indië.

Conclusie: Een kroniekmatig verhaal, op grond van nauwkeurig bijgehouden dagboeken van Van Riebeeck, dat een waardevol stuk koloniale geschiedenis van ons vaderland behandelt. Het doorzettingsvermogen van Jan van Riebeeck is een stimulerend voorbeeld voor onze jeugd. Het is de schrijver niet gelukt er een boeiend verhaal van te maken. De stijl is matig en de taal soms slordig. Jammer dat het niet critischer geschreven is, waarom het godsdienstige niet altijd even overtuigend is.

Eindoordeel: aanbevolen.

BERNLEF, DE BLINDE BARD, door A. C. de Keyzer

Aantal blz. 100; prijs f 4,25 gebonden; jongensboek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Bernlef, de minstreel, is een hater van het christendom. Hij verliest zijn gezichtsvermogen. Door behandeling van een zending ontvangt hij zijn gezicht terug. Nu wordt ook hij een vurig aanhanger van het christendom en mag voor anderen tot zegen zijn. Zo wordt Bernlef van vervolger een volgeling van Jezus Christus.

Conclusie: Boek uit de kerkhistorie. Speelt in de tijd van Karel de Grote. Komst van het christendom in Friesland. Heel goed boek.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

BELEVENISSEN VAN MARLIES JAGERSMA,

door H. te Merwe

Aantal blz. 97; prijs f 4,25 gebonden; meisjesboek, leeftijd 11 à 12 jaar en ouder.

Inhoud: De schrijver laat Marlies zelf in de pen klimmen en laat haar schrijven vol schrijven over haar belevenissen. Dit zijn belevenissen van elke dag, plezierige en minder plezierige. Haar vader is zeeman en komt brieven schrijvende in het boek voor. Marlies wil onderwijzeres worden, wil de kinderen van de Heere Jezus vertellen. Marlies strijdt tegen de verkeerde dingen in haar karakter en leven en wil de Heere dienen.

Conclusie: Een vlot stijlvol geschreven meisjesboek. Duidelijk wordt gesteld dat wie God lief wil hebben ook voor de ander wat betekenen moet.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

FRANS VAN DE NIEUWE MULDER, door H. Kortenhoff

Aantal blz. 100; prijs gebonden f 4,25; jongensboek, leeftijd 8—12 jaar.

Inhoud: Op een dorp komt een nieuwe molenaar, wiens zoon Frans vriendschap sluit met Wim de Bruin. Het molenaarsgezin leeft zonder geloof en kerk. Wims vader verbiedt de omgang met Frans. Deze krijgt nu een andere kameraad, die een slechte invloed op hem uitoefent. Na een bezoek van de predikant aan Frans' ouders komt er verandering. De nieuwe molenaar komt weer in de kerk. Wim en Frans worden weer vrienden.

Conclusie: Interessant en boeiend verhaal, waarin gewezen wordt op de waarde van geloof en kerkgang, vooral ook op de zondagsheiliging. Bezwaar is dat het godsdienstig element op een onkinderlijke, „prekerige” manier doorklinkt.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

DE TWEE BROERS, door P. de Zeeuw J.Gzn

Aantal blz. 109; 1e druk prijs gebonden f 4,60; jongensboek.

Inhoud: 't Verhaal speelt tijdens de 30-jarige oorlog in Duitsland. Tijdens een hevige stormramp, die een eilandje ten noorden van de Duitse kust teistert, wordt het gehele boeren-

gezin van Hansen wel gered, maar Erich, die ergens op een balk aangespoeld is, blijft vermist, zodat gedacht wordt dat hij verdronken is. Alf, de andere zoon, sluit zich later bij een troep soldaten aan. Hij wil de goede zaak dienen, maar is ook uit op roemruchte avonturen en gaat onberaden te werk, waardoor hij zijn ouders veel verdriet doet. Na veel omzwervingen en ontberingen ontmoeten de twee broers elkaar tijdens het treffen van twee vijandelijke troepen en komen tenslotte samen behouden thuis.

Conclusie: Het verhaal geeft een duidelijk beeld van de verschrikkingen die vooral de dorpelingen ondergaan van het rondtrekkende krijgsvolk. Taal en stijl laten te wensen over. Karakterbeschrijving niet sterk. Compositie van het verhaal doet onwaarschijnlijk aan. Het godsdienstige is wel goed bedoeld, maar niet bijzonder geslaagd.

SPANNINGEN OP DE „ESEK”, door J. H. R. Verboom
Aantal blz. 1e deel 107, 2e deel 99 blz.; prijs f 4,75 in slappe omslag; jongensboek, leeftijd 13—15 jaar.

Inhoud: Freek Schuurman en Karel van der Horst gaan enkele weken bij Freeks vader in de molen werken en maken daarbij van alles mee. Schipper Luteijn en zijn knecht Kors komen koren brengen. De jongens mogen een week meevaren. Eerst genieten ze, maar dan komen er rechercheurs aan boord, die een pakje verdovende middelen vinden. Schipper Luteijn wordt gearresteerd, doch weet van niets. Later wordt de schipper, die, naar blijkt niets met de zaak uit te staan heeft, weer losgelaten. De afloop van de historie vernemen we niet.

Conclusie: Dit boek, misschien ook niet als zondagsschoolboekje bedoeld, grijpt veel te hoog. Er staan echt te moeilijke dingen in. Het boekje kan alleen uitgereikt worden aan zondagsscholen met oudere leerlingen. Het 2e deel van het boekje is gemakkelijker te begrijpen. De strekking van het boek is goed.

Eindoordeel: matig aanbevolen voor de oudste leerlingen.

HENRI LAROCHE, door Johannes

Aantal blz. 214; 1e druk; prijs f 4,75 pocket; jongens -en meisjesboek; boven de Z.S.leeftijd.

Inhoud: Een verhaal uit de tijd van de vervolging van de Hugenoten in Frankrijk. De predikant Froiseaux komt evenals de jonge Henri Laroche als slaaf op de galeien terecht, maar beiden worden wonderlijk gered en gaan naar Genève.

Conclusie: Een spannend verhaal, dat de verschrikking van de geloofsvervolging en de grote liefde voor de naaste duidelijk tekent. Taal en stijl zijn voor kinderen niet altijd even gemakkelijk te volgen.

Eindoordeel: aanbevolen voor ouderen.

EEN KLEINE VLUCHTELING, door Dineke Daudey

Aantal blz. 91; 1e druk; prijs gebonden f 5,35; jongens- en meisjes boek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Remi, een Turkse jongen, ziet zijn dorp bij een aardbeving in de afgrond verdwijnen en is daarmee alles kwijt aan verdere gezinsleden. Na veel ontberingen belandt hij in Ankara, waar men zich over hem ontfermt en over degenen, met wie hij is gevlucht over de bergen. Na lang zoeken wordt Ankara bereikt, maar niet nadat Remi een kind heeft gered, hetgeen hemzelf een verblijf in het ziekenhuis kost. Na lang zoeken wordt het adres van een oom en tante in Canada gevonden, waar Remi heenreist, een nieuwe toekomst tegevoelt.

Conclusie: Tussen „warm” en „matig” aanbevolen zou ik als conclusie willen kiezen voor het „aanbevolen”. Hier en daar is het boekje misschien iets te moeilijk, dacht ik. Een enkele engelse zin, bijvoorbeeld. Er zit wel iets in de opmerking van één der recensenten: „kinderlijk is iets anders dan kinderachtig”. Toch heeft het boekje ook verdiensten, die in een mogelijke wat gewijzigde 2e druk (zeker de moeite waard!) nog beter kunnen uitkomen. Het patroon van het verhaal, alsook de geestelijke strekking rechtvaardigen dit zeker.

Eindoordeel: aanbevolen.

STEFFIE VAN HET GRIJZE HUIS, door B. J. van Wijk
Aantal blz. 115; prijs f 5,05 gebonden; jongensboek, leeftijd 10 jaar en ouder.

Inhoud: Steffie is de zoon van een voddenkoopman. Als zijn ouders kort na elkaar sterven, wordt hij met zijn broertje Siepie opgenomen in het huis van boer Landaal. Deze, met zijn knecht Van Vliet, geven Steffie een godsdienstige opvoeding. Om zijn afkomst wordt Steffie geminacht door Klaartje Kooter en haar vader. Deze heeft echter Steffies grootvader verkeerd behandeld. Tenslotte wijzigen zich de verhoudingen. Steffie trouwt met Klaartje en ontvangt het wettig familiebezit.

Conclusie: Het verhaal is op zichzelf niet onaardig. Het boekje beschrijft duidelijk de kracht en de gevolgen van de zonde. Het geheel is echter nogal overdreven. Er komen in luttele bladzijden te veel sterfgevallen voor. Ook het godsdienstig element ligt er te dik op. De plaatselijke predikant wordt onder critiek gebracht zonder voor de kinderlijke lezers begrijpelijke motieven. Zo ademt het boekje toch een geest, die niet geheel aanvaardbaar is.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

TEKKO EN DE WITTE MAN, door Alie Vogelaar-van Amersfoort

Aantal blz. 106; 1e druk; prijs gebonden f 6,—; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: Tekko weet de tocht door het oerwoud te volbrengen om zo zijn zieke zusje te brengen naar de „witte man”, de zendeling-arts. Dit geeft conflict met de medicijnman uit zijn dorp en leidt tot allerlei gevaarlijke gebeurtenissen. De ziekte van een zoon van het dorps hoofd baant de weg naar de zendeling-arts en betekent het einde van veel bijgeloof, dat de medicijnman levend hield onder de stam.

Conclusie: Werkelijk een geslaagd zedingsverhaal, in goede toon en evenwichtig geschreven, tevens bevattelijk. Een enkel vreemd woord als monotoon, trance, enz. kon nog vervallen. Het geheel is geen verzoetlijkt verhaal, maar gezond. Eenparig daarom door alle drie de recensenten

Eindoordeel: warm aanbevolen.

TUSSEN SCHEMER EN AVONDTIJ, door J. H. R. Verboom

Aantal blz. 109; prijs gebonden f 6,15; geschikt voor ouderen.

Inhoud: Dit boek wordt aangekondigd als een „bundel verhalen”. Het zijn echter slechts „schetsen of flitsen”. Geen verhaal is echt af. Het eerste heet: De bekering van Uijtze Heerema, maar is helemaal geen bekering. Ook de andere verhalen zijn slecht gecomponeerd en zeker niet uitgewerkt. Niet af.

Conclusie: De taal is niet kinderlijk. Het boek laat zich niet vlot lezen. Het zal de kinderen niet aanspreken. Zelfs voor ouderen zal het vaak een onbevredigend gevoel achterlaten en kan de vraag rijzen: wat heeft de schrijver nu eigenlijk bedoeld? Voor onze kinderen en ons doel:

Eindoordeel: niet aanbevolen.

LUYT LIEVENSZ, DE ZWERVER, door H. te Merwe

Aantal blz. 166; prijs f 7,— gebonden; jongensboek, leeftijd 12 jaar en ouder.

Inhoud: Belevnissen van Luyt Lievensz in de tijd van de 80-jarige oorlog. Hij is een strijder voor vrijheid en recht. In dienst van Psins Willem van Oranje. Menigmaal ontkomt hij door zijn gevaarlijke opdrachten ternauwernood aan de dood. Onder alle omstandigheden blijft hij trouw aan Oranje en het vaderland.

Conclusie: Boek uit onze vaderlandse geschiedenis, tijd van de 80-jarige oorlog. Beslist alleen geschikt voor oudere jongens. Heel goed!

Eindoordeel: warm aanbevolen.

SOLDENIERS VAN DE GROTE GEUS,

door H. te Merwe

Aantal blz. 143; 1e druk; prijs f 7,— gebonden; jongensboek, leeftijd 11 jaar en ouder.

Inhoud: De grote Geus is Hendrik van Brederode, wiens kasteel in Vianen staat. Op dit kasteel komen de edelen samen om te beraadslagen wat voor het vaderland gedaan kan worden. We leven mee met de soldeniers van het jaar 1566, een belangrijk jaar uit onze vaderlandse geschiedenis. Verbond der edelen, beeldenstorm, hagepreken komen ter sprake.

Conclusie: Een goed boek uit één van de hoogtepunten van onze geschiedenis. Soms wat lang van stof, maar daartegenover een hoogst actuele wijze van spreken, zoals: „Graag gedaan.” „Weet ik”. Ook wordt er duidelijk gesproken over de verzoening door Christus' bloed als fundament onzer zaligheid, en de bewaring Gods op al onze wegen.
Eindoordeel: warm aanbevolen.

LUYT LIEVENSZ, DE LIEDJESZANGER,

door H. te Merwe

Aantal blz. 141; 1e druk; prijs f 7,— gebonden; jongensboek, leeftijd 12—15 jaar.

Inhoud: Luyt's stiefmoeder-tante houdt niet van de nieuwe leer. Luyt's vader is ketter en gevlucht. Ook Luyt zelf vlucht door de nood gedrongen en trekt als liedjes zanger rond. Niettemin gaat achter de liedjeszanger schuil een knaap, die zich inzet voor de zaak van de Prins. De beroemde tocht over de Maas maakt hij mee en ontmoet tenslotte zijn vader. Het avontuur ontbreekt niet. Maar aan het ontstane „Wilhelmus” mag men zich in deze donkere tijd optrekken.

Conclusie: Een echt historisch boek, dat zich afspeelt rondom een langzaam aan al te zeer vergeten hoofdstuk van onze historie. Unaniem luidt de conclusie:
Eindoordeel: warm aanbevolen.

HET HOL OP DE HEI, door G. van Essen

Aantal blz. 180; 1e druk; prijs gebonden f 7,—; jongensboek, leeftijd 9—13 jaar.

Inhoud: Kees Valk mag gaan logeren bij boer Verberg in Gelderland. Daar ontmoet hij zijn broer Gerard, die ondergedoken is. Hij beleeft er van alles: slapen in een hol op de hei, een bombardement, een brand. Als hij weer thuis is praat hij zijn mond voorbij over Gerard tegenover een vriendje, wiens vader N.S.B.-er is. Gerard moet een anders adres gaan zoeken om onder te duiken. Na allerlei belevenissen op hongertochten komt de bevrijding in 1945.

Conclusie: Een prachtig en spannend jongensboek. Duidelijke beschrijving van toestanden en sfeer in 40—45. **Godsdienstig** goed. Beschrijving goed. Inconsequente spelling: „coupé” (p. 36), „koupee” (p. 39) en „coupee” (p. 151).
Eindoordeel: warm aanbevolen.

LUYT LIEVENSZ, DE STRIJDER, door H. te Merwe

Aantal blz. 165; gebonden f 7,—; jongensboek, leeftijd ± 12 jaar en ouder.

Inhoud: Luyt Lievensz is tijdens de strijd van Willem van Oranje „de goede zaak toegedaan”. Hij is uit het land gevlucht naar de Dillenburg. Vandaar uit krijgt belangrijke en gevaarlijke opdrachten. Deze worden uitgevoerd en hiermee beleeft hij spannende avonturen.

Conclusie: Boeiend, historisch jongensboek. Goede beschrijving van gewoonten en leven uit die tijd. Historisch (80-jarige oorlog). Godsdienstig in orde. Goede taal en stijl. Dit boek is het derde deel van de trilogie.
Eindoordeel: warm aanbevolen.

SEL CART, door W. J. D. van Dijk

Aantal blz. 145; prijs gebonden f 7,—; jongensboek, leeftijd 9—12 jaar.

Inhoud: Het gezin van Selcart wordt door geloofsvervolgving beproefd. De moeder is zwak en ziekelijk. Machtelt is enig kind. Selcart leest met zijn gezin de bijbel en houdt samen-

komsten. Een knecht verraadt hen. Selcart vlucht. Machteld wordt gevangen gezet, maar wordt verlost en vlucht. Ook moeder Machteld sterft. Een vriend van Selcart wordt ter dood gebracht. Vader en dochter ontkomen.

Conclusie: een goed boek over de geloofsvervolgving (1568). De zinnen zijn wel eens wat lang, wat niet het vlot lezen bevordert. De inhoud is godsdienstig goed. Het geheel doet wel wat ouderwets aan, maar toont ons de geloofsmoed, die God onze vaders gaf om Hem te dienen naar Zijn Woord.
Eindoordeel: warm aanbevolen.

TOCH ONTKOMEN, door H. te Merwe

Aantal blz. 140; 1e druk; prijs gebonden f 7,15; jongens- en meisjesboek, leeftijd 9—18 jaar.

Inhoud: De Hugenoten hebben het moeilijk onder Lodewijk XV. Claude redt zijn zuster, die was ontvoerd en in een klooster opgeborgen. Hij wordt door verraad ontdekt en gevangen genomen. Als hij naar de galeien wordt gevoerd, weet hij te ontsnappen en wijkt uit naar het buitenland.

Conclusie: Een goed boekje over de strijd der Hugenoten en het geweldige onrecht dat door r.k. de gemeenten in Frankrijk werd aangedaan. Ook een boekje van moed en geloofsvertrouwen. Taal en stijl goed, zoals we dat van H. te Merwe gewend zijn.
Eindoordeel: warm aanbevolen.

BONISA, EEN KIND UIT DONKER AFRIKA,

door M. A. Mijnders-van Woerden

Aantal blz. 162; 3e druk; prijs gebonden f 7,45; meisjesboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: Bonisa komt met haar moeder op een zendingspost, omdat haar vader haar broertjes op bevel van de tovenaars wil laten doodhonger om zo de geesten gunstig te stemmen. Zo komt Bonisa met het Evangelie in aanraking en geeft ze zich over aan de Here Jezus. Omdat haar vader zijn bruidsschat niet kan betalen, wordt Bonisa aan haar grootvader gegeven. Deze probeert haar tot het heidendom terug te brengen, maar Bonisa blijft trouw aan haar Heiland. Later vlucht ze weer naar de zendingspost en wordt opgeleid voor onderwijzeres, zodat ze de kinderen kan vertellen van haar Heiland.

Conclusie: Een boeiend verhaal over de altijd durende strijd tussen angst voor de kwade geesten en de hoop op bescherming van de goede geesten. Een goed boek, dat een duidelijke beschrijving geeft van de nood in donker Afrika en de verlossende kracht van het Evangelie. Taal en stijl zijn behoorlijk.
Eindoordeel: aanbevolen.

HIJ WAS VAN GELDERS BLOED, door Jac. Overeem

Aantal blz. 203; prijs gebonden f 7,50; jongens- en meisjesboek, voor ouderen.

Inhoud: Gerard Wouters, de zoon van een keuterboertje, gaat werken op de boerderij van Van Velden. Hij is ijverig en valt wel bij de boer in de smaak. Vrouw Van Velden is een gelovige vrouw. Ook ontmoet Gerard opoe Steenhart, een moeder in Israël. Gerard merkt, dat hij verliefd wordt op de enige dochter van de grote boer Van Velden. Gerard gaat dan weg en trouwt later met een ander.

Conclusie: Het verhaal is niet boeiend, de schrijver vergeet soms, dat hij toestanden van 80 jaar geleden beschrijft. De sfeer in het boek doet gekunsteld aan en is niet natuurlijk. De godsdienstige zin van het boek is goed, maar geschreven in de toon van de gezelschappen. Daarom een boek voor ouderen.
Eindoordeel: voor onze jongens en meisjes maar matig aanbevolen.

SIMON GIEKE, DE KETTER VAN SCHERPENISSE, deel II., naar een oud dagboek door Mehavor

Aantal blz. 208; 4e druk; prijs gebonden f 7,80; jongensboek, leeftijd 12—15 jaar.

Inhoud: De strijd om vooral godsdienstige vrijheid van een

minderheid van Zeeuwse Geuzen tegen de Spaanse overmacht. In deze harde, bloedige strijd treedt de hoofdfiguur Simon Gieke duidelijk op de voorgrond. Bij een massale aanval van de geuzen op het eiland Tholen moeten ze zich met zware verliezen terugtrekken. Simon Gieke wordt gewond en sterft enige dagen later.

Conclusie: Het verhaal op zichzelf is beslist boeiend, hoewel soms te dramatisch. Strekking duidelijk godsdienstig. Wat dat betreft een degelijk boek. De stijl past wel in de sfeer van het verhaal, maar de taal is niet altijd even begrijpelijk voor jonge mensen en voor de doorsnee zondagsschooljeugd wellicht bezaarlijk.

Eindoordeel: aanbevolen.

HET LICHT SCHIJNT IN DE DUISTERNIS,

door T. Mateboer

Aantal blz. 179; 1e druk; prijs f 7,55 gebonden; jongensboek, leeftijd 10—18 jaar.

Inhoud: Episode van de strijd der Waldenzen rondom een jonge Waldens Paul Bastie.

Conclusie: Geeft goed inzicht in de historie van de Waldenzen. Spannend en boeiend tot het eind. Pedagogisch en psychologisch zeer goed. Godsdienstig zeer goed en leerzaam. Eindoordeel: warm aanbevolen.

DE KLEINE VROUW, door Alan Burgers

Aantal blz. 302; 1e druk; prijs f 7,50, in slappe omslag; niet geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 14 jaar en ouder.

Inhoud: Dit boek is uit 't Engels vertaald en bevat de geschiedenis van Gladys Aylward. Dit weesje dat dienstbode was, gevoelde een sterke roeping het Evangelie te verkondigen. Zij heeft dat gedaan en is na veel moeilijkheden in China terecht gekomen. Daar heeft ze met nog een bejaarde christin bij elke gelegenheid getuigd voor Christus. Begonnen met een herberg als nachtverblijf kreeg ze daar gelegenheid het Woord te brengen. Door aanvallen van de Jappen heeft ze veel offers gebracht en veel geleden toen ze met ±100 kinderen vluchtte.

Conclusie: Een heel mooi verhaal; dit boek zal graag gelezen worden, maar is voor kinderen niet geschikt. Misschien boven de 14 jaar kan 't gelezen worden. Wel zouden we dit boekje aan willen bevelen aan leiders en leidsters van de zondagsscholen, die dikwijls met Kerst ook een aandenken ontvangen dit boek te geven. Voor deze zal het vooral voor jongeren heel leerzaam zijn en hen tonen wat een christin, ook al werkt ze alleen, voor de zaak van Christus kan doen. Eindoordeel: Aanbevolen als goede lectuur voor leiders en leidsters van de zondagsschool, doch niet voor de leerlingen.

AFGEWENDE ONDERGANG, door H. te Merwe

Aantal blz. 244; 1e druk; prijs f 8,10 gebonden; jongens- en meisjesboek, leeftijd 12 jaar en ouder.

Inhoud: Verhaal uit het rampjaar 1672. Het brengt ons in het geïnundeerde gebied van de Alblasserwaard: Blokland, Noordeloos en omgeving. Hoofdpersoon is de boerenzoon Teeuw Korevaar, die onder de invloed komt van de „profeet” Baltus Muijs uit Goudriaan, die het eindoordeel over de wereld predikt. Teeuw laat er zelfs zijn meisje Swaentje Claessen, voor lopen; in het gezicht van het gericht trouw je niet. Maar Baltus Muijs vindt de dood en zijn profetieën komen niet alle uit. God schenkt op verootmoediging en bekering uitredding. En tussen Teeuw en Swaentje komt het goed.

Conclusie: Prachtig boek over een der belangwekkendste episoden uit onze rijke historie. We lezen van sterfte onder mensen en vee, van ontberingen en angsten, van straf en uitredding, van afkering en bekering. Een boek van vormende waarde en positief christelijke geest. De „tekening” van Muijs bevredigt me niet helemaal, niettemin wens ik dit boek in handen van velen, zowel van onze opgroeiende jongens als van volwassenen.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

DE BOUWMEESTER EN ZIJN BRUID,

door P. de Zeeuw J.Gzn.

Aantal blz. 126; 1e druk; prijs gebonden f 8,10; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10—13 jaar.

Inhoud: Maarten Gevaerts verliest zijn ouders op zeer jeugdige leeftijd. Hij komt nu in een klooster, waar pater Clement zich met zijn opvoeding belast. Maarten wil bouwmeester worden. Als er in Utrecht een kerk gebouwd moet worden maakt hij een ontwerp. Op zijn reis naar Utrecht ontmoet hij een bouwmeester die een veel beter ontwerp heeft gemaakt. Maarten steelt en verbrandt dit ontwerp. In Utrecht draagt men hem op de Dom te bouwen. Nu zal hij over een paar jaar met Maria, de dochter van de smid, kunnen trouwen. Door het bedrog van Jelles de marskramer die hem vertelt dat Maria in een klooster is gegaan, raakt hij aan de drank. Na 20 jaar komt dit bedrog uit en kan hij toch met Maria trouwen, maar een ander bouwt de Dom af.

Conclusie: Een verhaal met de nodige spanning. Taal en stijl zijn behoorlijk. Een bezwaar is m.i. dat de voorspellingen van een heks zo nauwgezet uitkomen, terwijl telkens blijkt in het boek dat ze niet anders doet dan liegen en bedriegen.

Eindoordeel: aanbevolen.

DE MEESTER UIT „DE GECROONDE PASSER”,

door H. te Merwe

Aantal blz. 148; 1e druk; prijs f 7,90 gebonden; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10 jaar en ouder.

Inhoud: Meester Pauwaert drukt en verkoopt „ketterse” boeken in Antwerpen, ± 1521. Zelfs aan Augustijner monniken, die Lutherse geschriften waarden. De plakkatens worden strenger. Bij een huiszoeking worden de verboden boeken gevonden. Mr. Pauwaert wordt veroordeeld tot boete, te-kaakstelling en huisarrest. Z'n boeken worden verbrand. Bij een tweede huiszoeking door verraad van een huichelende Minderbroeder wordt hij verbannen en begint in Arnhem een nieuwe drukkerij.

Conclusie: Een spannend boek uit de begintijd van de kerkhervorming in de Nederlanden. Het leert de kracht en gehoorzaamheid des geloofs kennen, maar ook de haat van de vijanden der Hervorming.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

GUSTAAF ADOLF EN ZIJN KOERIER,

door T. Mateboer

Aantal blz. 240; 1e druk; prijs gebonden f 8,90; jongensboek, leeftijd 12 jaar en ouder.

Inhoud: Jan Staalman voer op het schip „De Maagd van Holland” naar een haven aan de Oostzee in Noord-Duitsland. Daar stelt hij zijn schip en zichzelf ter beschikking van koning Gustaaf Adolf van Zweden, die rond 1630 de strijd aanbond tegen de roomse legers van Tilly en Wallenberg, voor de vrijheid van de Duitse protestanten.

Conclusie: Een boek vol historische gegevens en daarom voor de oudere jeugd zeer leerzaam. Duidelijk is ook de afhankelijkheid, waarmee de strijd voor de vrijheid van godsdienst gestreden werd.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

KAPITEIN VAN DE BOSGEUZEN, door H. te Merwe

Aantal blz. 306; 1e druk; prijs gebonden f 9,90; jongensboek, leeftijd 12 jaar en ouder.

Inhoud: Het boek bestaat uit twee delen, waarvan het eerste handelt over de jaren 1566—1567 en waar de hagepreken en de beeldenstorm uitvoerig worden beschreven. Ook enkele terechtstellingen van gelovigen worden ons niet bespaard. Het tweede deel speelt zich af in 1572 en we worden bepaald bij het leven van de bosgeuzen die vechten voor vrijheid van godsdienst en voor verlossing van het Spaanse juk. Het geheel speelt zich in België af rond de stad Oudenaarde.

Conclusie: Een mooi geschiedkundig boek. Soms is het verhaal nogal wreed als het beulswerk wordt beschreven, maar het geloofsgetuigenis is voor oudere lezers ontroerend. De stijl is wat langdradig en er komen vaak archaïsmen voor. Voor jongens die van geschiedenis houden is dit een mooi boek. Voor onze oudste leerlingen is ons
Eindoordeel: warm aanbevolen.

HERR KANTOR, door Barend de Graaff

Aantal blz. 240; prijs gebonden f 9,50; jongens- en meisjesboek, leeftijd 12, 13 jaar en ouder.

Inhoud: Rudolf, de zoon van een eenvoudige schoenmaker, heeft twee vijanden, Heinz en Filip, de zonen van de burgemeester. De vader van Rudolf is godvrezend (Luthers). Geen christen van het woord, maar van de daad. Hij laat duidelijk de twee werelden zien aan zijn kinderen: voor of tegen Christus. Rudolf vindt Klara van de burgemeester heel aardig, maar zij zal nooit zijn vrouw worden. Hij arm, zij rijk. En toch wordt het een paar.

Conclusie: Een boek door Barend de Graaff heel fijn geschreven. De stijl is verzorgd. Het boeit van het begin tot eind. Het is een christelijk boek in de goede zin van het woord. Het is alleen voor de oudste leerlingen.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

Uitgave van uitgeverij Voorhoeve, Den Haag

RATJE, door Anne de Vries

Aantal blz. 126; 32e druk; prijs gebonden f 4,90; jongensboek, leeftijd 8—12 jaar.

Inhoud: Ratje (Kees van Dam) is een jongen uit een slop in de grote stad. Vader en moeder zijn aan de drank verslaafd. De kinderen in 't gezin lijden honger. Kees steelt een geranium om z'n onderwijzer te geven op zijn verjaardag. Deze heeft 't door en geeft Kees een goede les. Kees belooft niet meer te stelen. Van de honger gaat hij 't toch weer doen. Hij komt in een verbeteringsgesticht terecht, waar hij een goede opvoeding krijgt en 't voornaamste: hij leert de Heere Jezus kennen.

Conclusie: Bizaroer mooi boek. De jongens zullen het verslinden en er veel uit leren, nl. wat moet en niet moet in het leven.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

Bondsuitgaven

Roosters: A 8—12 jaar, B 6—8 jaar, C 4—6 j. voor 1972	f 0,60	Enveloppe voor de verpakking van diploma's	f 0,20
Klasseboekjes per stuk	f 0,35	Opdrachtblaadjes A, B, E, F, 100 stuks . . .	f 2,20
Per 10 stuks f 0,30		Kerstliederen, 5 verschillende bundeltjes elk met 10 kerstliederen	f 0,11
Convocatiekaarten per 100 stuks	f 4,—	Kerstdeclamatoria:	
Leerlingkaarten A en B, per 100	f 4,—	Jezus' komst	f 0,10
Gezinskaarten, per 100	f 4,—	Een Kind is ons geboren	f 0,20
Albums voor 't inplakken van plaatjes . . .	f 0,30	Jezus de Verlosser	f 0,20
Ons Schatboekje, met verschillende bijzonderheden uit de Heilige Schrift enz. ten dienste van catechisaties en scholen	f 0,40	De komst van de Zaligmaker	f 0,20
Ons Zangboekje	f 0,50	Jezus' geboorte	f 0,20
Zangboekje met feestliederen (met muziek)	f 2,50	De Zaligmaker geboren	f 0,20
Hersengymnastiek door M. Noteboom . . .	f 2,95	De geboren Koning	f 0,20
Nieuwe Hersengymnastiek door M. Noteboom	f 2,95	In Bethlehems stal	f 0,20
Diploma's		Wat heil, een Kind is ons geboren . . .	f 0,20
Diploma A, klein formaat. Timotheüs door zijn moeder onderwezen (bij 25 f 0,23)	f 0,25	Christus beloofd en gekomen	f 0,20
Diploma B, modern diploma in fraaie kleuren. Gedrukt op mooi stevig papier	f 0,25	God zorgt	f 0,50
Diploma 2, moderne en smaakvolle kleuren. Druk in goud (veel gevraagd)	f 0,70	Nog vóór Kerstfeest gered	f 0,50
Bij meerdere reductie.		Paasdeclamatoria:	
Diploma 3, kleurrijk met gouddruk	f 0,70	Hij is dood geweest, maar leeft	f 0,20
Bij meerdere reductie.		De Heer is waarlijk opgestaan	f 0,20
Diploma 4, links het kruis, rechts het anker, onderaan een opengeslagen Bijbel met een duif als symbool van de Geest	f 0,55	Beloften aang. de Messias I, II, 100 ex.	f 2,50
Bij meerdere reductie.		De lijdende Borg, 100 stuks	f 2,50
Diploma 5, rustig en stemmig. Betekenis op de achterzijde	f 0,60	Kerstfeest, een strooiboekje met Kerstverhalen en bijbelse puzzels, 8—12 jaar	f 0,60
Bij meerdere reductie.		En nu... de vertelling, door J. W. Ooms. Een handleiding over de vertelkunst met tal van praktische vragen	f 3,—
Diploma 6, herinneringsplaat	f 0,60	Hervormingsboekje. Het leven van Maarten Luther	f 0,40
Per 25 stuks f 0,41.		Kerstverhalen:	
		Met Kerstfeest thuis	f 0,20
		Wil tegen wil	f 0,20
		Kerstfeest van Jan Wijnbergen	f 0,20
		Vrucht van Kerstfeest	f 0,50

BELONINGSMATERIAAL

- Serie 1. Bloemen en vruchten uit de Bijbel.
36 plaatjes per pakje . . . . . f 1,40
Per 10 pakjes . . . . . f 1,25
- Serie 3. *Bloemenkaartjes in pastelkleuren*,
75 kaartjes per pakje . . . . . f 1,05
Per 10 pakjes . . . . . f 0,90
- Serie 4. Leven in Palestina. 36 kaartjes,
per pakje f 1,50; per 10 pakjes . . . f 1,35
- Serie 5a. Bijbelse plaatjes. Zie ook 24 en
25a, 30 plaatjes per pakje . . . . . f 0,95
Per 10 pakjes . . . . . f 0,80
- Serie 10. Dieren uit de Bijbel, per pakje . . . f 1,20
Per 10 pakjes . . . . . f 1,05
- Serie 24a. Bijbelse plaatjes, 30 plaatjes p. pakje
Per 10 pakjes . . . . . f 0,80
- Serie 25a. Bijbelse plaatjes, 30 plaatjes p. pakje
Per 10 pakjes . . . . . f 0,80
- Serie 15. Bijbelse bouwplaten. Form. 31x44.
Stevig karton met kleurendruk. Leer-
zaam en aantrekkelijk.
- A. Synagoge te Kapernaüm
B. Een Oosters huis
C. De Tabernakel
D. Huis met binnenplaats
E. Stadspoort met torens
G. Olijvenpers
H. Palestijnse molen met oliepers
J. Tent van de aartsvaders
K. Egyptische tempel
L. Romeinse tempel, per stuk . . . . . f 0,95
Per 10 ex. f 0,54; per 50 ex. f 0,41;
per 100 ex. f 0,39.
- F. De Tempel van Salomo . . . . . f 2,60
Per 5 ex. f 2,10; per 10 ex. f 1,85
- Serie 16. Bijbelse wandplaten. Form. 32x50
cm. 8 verschillende soorten, p. stuk . . . f 0,80
Per 10 ex. f 0,50; per 25 ex. f 0,36;
per 100 ex. f 0,33.
- Serie 18. Geïll. Psalmregels, per pakje . . . . f 0,95
Per 10 stuks . . . . . f 0,80
- Serie 28. Bloemenfleur, 18 kaartjes p. pakje
Per 5 ex. f 0,55; per 10 ex. f 0,50.
- Serie 29. Gekleurde Bijbelse plaatjes.
30 plaatjes per pakje . . . . . f 0,95
Per 10 ex. f 0,75; per 50 ex. f 0,70.
- Serie 30. Gekleurde Bijbelse plaatjes
30 plaatjes per pakje . . . . . f 0,95
Per 10 ex. f 0,75; per 50 ex. f 0,70.
- Serie 31. Gekleurde Bijbelse plaatjes
30 plaatjes per pakje . . . . . f 0,95
Per 10 ex. f 0,75; per 50 ex. f 0,70.
- Serie 32. Gekleurde Bijbelse plaatjes
30 plaatjes per pakje . . . . . f 0,95
Per 10 ex. f 0,75; per 50 ex. f 0,70.
- Serie 33. Bijbelse kleurplaten, 50 kaarten . . . f 2,10
- Serie 34a. Verhalen uit het Nw. Testament
No. 1 Om serie 29 in te plakken
No. 2 Om serie 30 in te plakken
- Serie 34b. Verhalen uit het Oude Testament
No. 1 Om serie 31 in te plakken
No. 2 Om serie 32 in te plakken
Per deeltje . . . . . f 1,05
Per 10 ex. f 0,85; per 50 ex. f 0,80
- Serie 42. Gekleurde Jonasplaten
24 ex. per pakje 17½x12½ cm . . . f 1,55
- Serie 43. Nieuwe Bijbelse prentjes in kleur.
20 plaatjes per pakje . . . . . f 0,90
- Serie 45. Formaat 32x25 cm. 20 verschillende
soorten, b.v. Intocht in Jeruzalem,
De Emmaüsgangers, Het verloren
schaap enz. 1 ex. . . . . f 0,26
per 25 ex. f 0,21; per 50 ex. f 0,20;
per 100 ex. f 0,19; per 200 ex. f 0,18
- Serie 48. Leinweberplaatjes
100 prachtige afbeeldingen uit O. en
N.T. Levenschte voorstellingen in
warme kleuren.
Per doosje 100 ex. . . . . f 5,25
Doosje A 4 x 1—25
" B 4 x 26—50
" C 4 x 51—75
" D 4 x 76—100
Tevens doosjes van 100 verschillen-
de plaatjes nl. 1—100.
- Serie 49. Album voor het inplakken van plaat-
jes serie 48, per stuk . . . . . f 0,90
- Serie 51. 32 verschillende tekstjes op geperfo-
reerde vellen. Per vel . . . . . f 0,65
Per 50 vellen f 0,60.
- Serie 52. Bloemenplaatjes. Geperforeerde vel-
len met 49 plaatjes . . . . . f 1,15
- Serie 53. Zie serie 52. Per vel . . . . . f 1,15
- Serie 54. Album voor het inplakken van serie
5a, 24a en 25a, per stuk . . . . . f 0,85
Per 10 ex. f 0,65; per 50 ex. f 0,60.
- Serie 55. Bijbelse platen. Formaat 9½x14½
cm. 36 kaartjes per pakje, 7 versch.
voorstellingen.
- A. Van Kerstfeest tot Pinksteren
B. De Heere Jezus vertelt
C. Met Jezus onderweg
D. Zo groeit het volk van God
E. Gods volk komt in het beloofde land
F. Zo leefde Gods volk in Gods land
G. Een ongehoorzaam volk en een
genadig volk. Per pakje . . . . . f 2,50
Per 3 ex. f 2,—; per 10 ex. f 1,85
- Serie 374 en 375. Bloemen . . . . . 42 pl.
Serie 376, 377, 380 en 381. Kerken . . . . . 42 pl.
Serie 382 en 383. Dieren . . . . . 42 pl.
Serie 384. Zeedieren . . . . . 42 pl.
Serie 391. Bijbelse plaatjes . . . . . 48 pl.
Serie 392. Bijbelse plaatjes . . . . . 48 pl.
Serie 395. Simsons leven . . . . . 36 pl.
Serie 396. De verloren zoon . . . . . 44 pl.
Serie 397. Esther . . . . . 36 pl.
Serie 398. Elia . . . . . 36 pl.
Serie 409. Bloemen . . . . . 36 pl.
Serie 410. Bloemen . . . . . 36 pl.
Serie 411. Dieren . . . . . 42 pl.
Serie 412. Dieren . . . . . 42 pl.
Al deze vellen kosten per stuk . . . f 0,65
Per 10 vellen f 0,60.
- Serie 200. Prachtige plaat in meerkleurendruk
gedrukt. 17½x23½ cm. Per ex. . . . . f 0,50
Per 25 ex. f 0,45; per 50 ex. f 0,40
- Serie 200a. De Hoop der wereld. Zie serie
200. 10½x14½ cm. Per stuk . . . . . f 0,15
Per 25 stuks f 0,12.
- Serie 201. Krantenjongen. Plaat voor grotere
kinderen. Formaat 17½x23½ cm.
Per stuk . . . . . f 0,50
Per 25 st. f 0,45; per 50 st. f 0,40.

Bestellingen te zenden aan: **het Hervormd Bondsbureau, Kadijkse laan 5, Bergambacht.**

BOEKBEoordeling 1971

Uitgaven van N.V. W. D. Meinema te Delft

HET FIETSJE BIJ DE KERK, door M. Th. Baas-v. d. Berg
Aantal blz. 16; 5e druk; prijs in slappe omslag f 0,85; meisjesboek, leeftijd ± 8 jaar.

Inhoud: Jikkemientje van de dominee kreeg een fietsje, ging boodschappen doen en zag op zaterdagmiddag de kerkdeur openstaan. Ze gaat binnen, maar de koster sluit de deur, zodat zij opgesloten zit. Heel het dorp zoekt, tot men het fietsje bij de kerk vindt en daarmee ook Jikkemien.

Conclusie: Een boekje met eenvoud en goede strekking.
Eindoordeel: aanbevolen.

O... DIE KATINKA, door C. J. van Doornik-Lengkeek
Aantal blz. 24; 2e druk; prijs in slappe omslag f 1,-; meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar.

Inhoud: Katinka wil zo graag een step hebben. Vader en moeder vinden haar hier nog veel te klein voor, maar zij gaat op eigen houtje op stap, op zoek naar de winkel. Dit gaat haar niet zo vlot af, want ze wordt telkens afgeleid en dwaalt van huis weg, zodat een politie-auto haar thuis moet brengen.

Conclusie: Een vlot geschreven boekje voor jonge meisjes. Jammer dat er maar zo weinig in voorkomt, dat met het godsdienstig leven te maken heeft. We hebben er begrip voor, dat dit niet zo gemakkelijk in een verhaaltje is te verwerken voor de jongeren, toch betreuren we dit gemis, zodat we niet zo enthousiast kunnen zijn wat een vlotte aanbeveling betreft, hoewel dit boekje zich heel prettig laat lezen. Tussen aanbevelen en matig aanbevolen ligt het in, we houden het maar op: Eindoordeel: matig aanbevolen.

HET HOLLETJE IN DE DIKKE BOOM, door Dolf Kloek
Aantal blz. 31; 4e druk; prijs in slappe omslag f 1,15; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar.

Inhoud: Greetje en Frits spelen na schooltijd aan de bosrand. Eens gingen ze te ver het donkere bos in en verstopten zich in een holle boom. Als een onweer losbarst, schuilen ze in de boom en zien vanuit hun holletje een hoge puntige boom, die als een kerktoeren naar de hemel wees. Dat geeft hun vertrouwen op de Heere Jezus. De vaders van beide kinderen gaan angstig aan 't zoeken tot ze de ongehoorzame kinderen vinden.
Conclusie: Een eenvoudig kinderlijk verhaaltje voor de kleintjes. Een beetje gekunsteld soms.
Eindoordeel: aanbevolen.

PIET EN MIEKE EN DE WONDERHOND,

door Johan Hidding

Aantal blz. 24; 1e druk; prijs in slappe omslag f 1,15; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6—10 jaar.

Inhoud: Piet en Mieke zijn op tantes verjaardag geweest. Op de terugweg is er een meneer in de bus met een hondje, dat tellen kan. De volgende dag gaan ze op zoek naar de wonderhond, maar vinden hem niet. Enige tijd later komt het hondje zelf aanlopen.

Conclusie: Een eenvoudig, leuk verhaaltje, dat de kinderen graag zullen lezen of horen lezen. Maar het verhaal is niet geschikt voor uitleiding op het kerstfeest. Er is niets dat in die richting wijst. Overigens wel:
Eindoordeel: aanbevolen.

LIESJE EN TINEKE, door A. van Vliet-Ligthart Schenk
Aantal blz. 39; 6e druk; prijs in slappe omslag f 1,25; jongens- en meisjesboek, leeftijd 4—7 jaar.

Inhoud: Spelenderwijs raken Liesje en haar nichtje Tineke, die bij haar met tante Nel op bezoek is, al verder en verder van huis. Zij hebben op straat zoveel aandacht voor een man met een aapje, dat ze verdwalen. Maar gelukkig redt de Heere ze, als Liesje bidt tot de God van Daniël, over wie de juf op

school vertelde. 's Avonds belijdt ze haar zonden aan God. Helaas, ook de volgende dag gebeurt er weer iets, waar Liesje veel verdriet van heeft. In de speeltuin valt Tineke mede door Liesjes schuld een gat in haar hoofd. Nog erger wordt het, als Liesje tenslotte jukt, dat ze ziek is, omdat ze niet naar school wil. Voor straf krijgt ze die dag niets van de heerlijke olie-bollen. Maar gelukkig wordt alles haar vergeven en de volgende dag stapt ze weer naar school, met olie-bollen, ook voor de juf.

Conclusie: Een goed boekje, dat onze kleuters vast zal aanspreken.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

HOE HANNEKE EEN VRIENDINNETJE KREEG,

door Ina van Veen-van der Vlies

Aantal blz. 47; 2e druk; prijs gebonden f 1,75; meisjesboek, leeftijd 5—7 jaar.

Inhoud: Hanneke is een meisje van 5 jaar. Haar vader is een zeeman. Haar moeder ligt in het sanatorium. Er komen nieuwe burens. Hierbij is ook Corientje, die veel op bed moet liggen. Hanneke zoekt Corientje veel op en hoort nu vele verhalen uit de kinderbijbel. Hanneke hoort nu ook van Jezus Christus, als haar Heiland. Gelukkig wordt Corientje weer beter en moeder komt ook weer thuis.

Conclusie: Een mooi boekje met een godsdienstige strekking.
Eindoordeel: warm aanbevolen.

WOUTJE EN HET VINKJE, door S. M. van der Galiën
Aantal blz. 47; 2e druk; prijs gebonden f 1,75; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar.

Inhoud: Woutje ontdekt een vink tussen een groep mussen. Later komt er een vrouwtje bij en gaan ze nestelen. Woutjes moeder valt van de trap en moet 6 weken rusten. Zo nu en dan mag Woutje op z'n moeder passen. Als hij eens een glas water moet halen, ontdekt hij dat twee jongens het vinknestje hebben uitgehaald. Bijna vergeet hij dan z'n ongeruste moeder.

Conclusie: Vrij eenvoudig en aardig verhaaltje, al wijkt het niet af van het bekende genre. Veel natuurbeschrijving. Het godsdienstig element is er vrij natuurlijk in verweven.
Eindoordeel: aanbevolen.

IN SPIN, DE BOCHT GAAT IN,

door Liesbeth Lems

Aantal blz. 48; 2e druk; prijs f 1,85 gebonden; meisjesboek, leeftijd 7—8 jaar.

Inhoud: Rino gaat voor 't eerst naar de kleuterschool. Z'n zusje Marja vergeet hem om twaalf uur uit school te halen. Dat betekent opschudding en schrik bij Marja, haar ouders en kennissen. Rino is zoek. Rino wordt gelukkig gevonden. Marja mag hem 's middags toch weer naar school brengen.
Conclusie: Een goed geschreven verhaaltje over een gezinnetje, waarin de verhoudingen uitstekend getekend zijn, echt christelijk!

Eindoordeel: warm aanbevolen.

KARELTJE DE STOUTE,

door Nel den Hollander

Aantal blz. 55; 2e druk; prijs gebonden f 1,95; jongensboek, leeftijd 9—11 jaar.

Inhoud: De gepensioneerde juffrouw Groen gaat op een mooie lentedag naar de Bergse Plassen. Wim van Dam en Karel Prins spijbelen en ontmoeten hun oude juf op een terrasje. Ze krijgen wel een ijsje, maar moeten thuis bij mej. Groen strafwerk komen maken. Karels vader, die ook eens bij juffrouw Groen op school zat, ontdekt, dat zijn zoon dezelfde ondeugende jongen is, die hij vroeger zelf was.

Conclusie: Aardig verhaal, goede stijl, maar hier en daar ten onrechte wat grote-mensen-grapjes. Opvoedkundig heel goed.

Godsdienstig wat zwak. Woorden als adrem, smeris, quitte, knock out vragen wel om een verklaring.
Eindoordeel: aanbevolen.

KLEUTEROORD IS GESLOTEN,

door C. J. van Doornik-Lengkeek

Aantal blz. 56; 1e druk; prijs gebonden f 1,95; jongens- en meisjesboek, leeftijd 5—8 jaar.

Inhoud: Kleuterjuf Blok gaat op huisbezoek bij Aafke. Fransje (2 jaar) broertje van Aafke, haalt de schoolsleutel uit de tas van de juf. De volgende morgen mist juf de sleutel. Dus spelen de kleuters de ganse mooie morgen buiten. Juf gaat die vrije woensdagmiddag op zoek naar een sleutel. De melkboer rijdt langs de school en haalt met behulp van zijn zoontje Jeroen de reservesleutel uit de kast. De werkster is met vakantie, haar vader zoekt net zo lang tot hij die sleutel vindt. De voorzitter van het bestuur laat drie sleutels er bij maken. 's Avonds komen bij juf: de voorzitter met 4 sleutels, de vader van de werkster, de melkboer en de vader van Fransje, elk met één sleutel. Eindgoed — al goed.

Conclusie: Een verbazend leuk en spannend boekje. Juf Blok is een echte kleuterjuf met fantasie, kostelijke vertel talenten en een echt christelijke opvoedster.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

DE SCHATKAMER IN DE BOOM, door A. G. Lameris-Bolt

Aantal blz. 63; 2e druk; prijs gebonden f 2,05; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar.

Inhoud: De schatkamer is een eksterne in een fraaie kastanjeboom, waar eksters een zilveren lepeltje en een ramme-laartje hebben verborgen. Als een tak van de boom wordt afgezaagd, omdat een ziek meisje meer zonlicht in de kamer moet hebben, worden de wegge„pikte“ schatten ontdekt.

Conclusie: Leuk en vlot verteld kinderverhaaltje, met opvoedende waarde. Op onopvallende wijze wordt de liefde tot al het geschapene bijgebracht. Godsdienstig verantwoord.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

WOPKE UIT KAMPEREN, door Tannie v. d. Maas

Aantal blz. 78; 4e druk; prijs gebonden f 2,20; meisjesboek, leeftijd 8—10 jaar.

Inhoud: Wopke, een meisje uit de stad, gaat met een groep meisjes kamperen op een boerderij aan de rand van het bos. Een hele belevenis voor die meisjes: het bos, de dieren van de boerderij, slapen in het stro, wassen onder de pomp, enz. Conclusie: Er gebeurt eigenlijk niets bijzonders in dit echt christelijke, kinderlijke verhaal. Toch is het een leuk verhaal geworden, sterk beheerst door een sfeer van vriendschap (vooral een boekje voor kinderen uit de stad) i.v.m. de omgeving waar het verhaal zich afspeelt.

Eindoordeel: aanbevolen.

GEVECHT OP DE HEUVEL, door M. C. Capelle

Aantal blz. 80; prijs gebonden f 2,30; jongensboek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Zoals de titel van het boek aangeeft wordt er een gevecht geleverd tussen de Hoetoe's en de Toetsie's. Het is een strijd tussen verschillende stammen en ook standen. De Hoetoe's zijn knechten van de Toetsies. Hitiwana, een Hoetoe jongen, is vriend met Barihofi, een Toetsie jongen. In het gevecht wordt Barihofi verwond door Hitiwana. Barihofi wordt verzorgd door een christen-leraar. De twee jongens worden na het gevecht weer vrienden. Zij worden christen. Nu is er geen stammen- en standenverschil, zij zijn kinderen van één Vader.

Conclusie: Een mooi boekje, met een godsdienstige strekking. Eindoordeel: aanbevolen.

WAT FIJN, ANNELOT!, door Liesbeth Lems

Aantal blz. 56; 1e druk; prijs gebonden f 2,30; jongens- en meisjesboek, leeftijd 4—6 jaar.

Inhoud: 't Hele verhaal speelt zich af rondom Annelot en Peter, die een broertje krijgen. Voor het kindje komt mogen

ze de kleertjes bekijken en helpen bij het bekleden van de wieg en het maken van een aankleedkastje. 't Is een fijn, eenvoudig verhaaltje, dat eindigt met de doop van het broertje. Conclusie: Wat stijl en woordkeus betreft is de schrijfster er uitstekend in geslaagd een voor jonge kinderen aantrekkelijk verhaal te schrijven.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

KIJK MEE BIJ JOOST EN JOEKIE,

door Gerda van der Hout

Aantal blz. 80; 1e druk; prijs gebonden f 2,30; jongens- en meisjesboek, leeftijd 7—11 jaar.

Inhoud: Belevissen van Joost en Joekie thuis en bij oma en opa, bij wie ze logeren in de herfst- en kerstvakantie.

Conclusie: Het is géén voortgaande geschiedenis, maar een aantal opnamen uit het kinderleven, vol goede lessen en mooie trekjes. Het stuit af op 't kerstfeest met een kerstboom en Lucas 2 met zijn betekenis.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

SPIONNEN EN PIONNEN, door G. H. van Maren

Aantal blz. 189; 1e druk; prijs f 2,35 (pocket); jongensboek, leeftijd 12—15 jaar.

Inhoud: Hoofdpersoon is Jurrie Zirkoon, een 18-jarige jongen, die pas van de H.B.S. af, een kantoorbetrekking heeft op een groot, internationaal bekend, constructiebedrijf. Het verhaal is opgebouwd rond een reeks gevallen van bedrijfsspionage, die men wel vermoedt, maar nooit heeft kunnen bewijzen. Zonder het aanvankelijk te weten, wordt Jurrie, later ook zijn vriend Karel, op het spoor gezet. Bij de oplossing speelt een particuliere detectivedienst naast de politie een belangrijke rol. Conclusie: Speurdersverhaal voor jongens en een enkel geïnteresseerd meisje van 12 jaar en ouder. Het totale gegeven ligt m.i. niet zozeer in de belevingssfeer van jeugdige lezers. Verhaal naar mijn gevoelens niet helemaal sluitend, maar door zijn tempo wel aardig om te lezen. Er wordt geen geweld gebruikt, maar daar is aan 't hele verhaal ook niets christelijks. Voor ons doel in elk geval:

Eindoordeel: niet aanbevolen.

SASKIA'S VLUCHT, door C. M. van den Berg-Akkerman

Aantal blz. 87; 2e druk; prijs gebonden f 2,50; meisjesboek, leeftijd 11—13 jaar.

Inhoud: Saskia zit op de m.a.v.o. Ze is vorig jaar blijven zitten, maar het gaat nog niet. Ze spant zich wel in, maar 't lukt niet. Magda, haar zus, studeert juist erg gemakkelijk. Hoewel Saskia graag van de m.a.v.o. wil en haar klasseleraar in deze richting adviseert, moet ze van pa op de m.a.v.o. blijven. Na een fijne week bij oma te hebben doorgebracht 'loopt' ze weg. Wat een narigheid!

Conclusie: Godsdienstig opvoedkundig, stijl en taal goed. Een boek, dat niet alleen door meisjes gelezen moest worden, maar ook door de ouders. Doen we het wel juist?

Eindoordeel: warm aanbevolen.

KATINGA, door G. H. van Maren

Aantal blz. 92; 4e druk; prijs gebonden f 2,60; meisjesboek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Katinga is een zigeunermeisje. Ze woont in een woonwagen. Op school wordt ze eerst geplaagd. Haar vader moet verpleegd worden in een sanatorium. Katinga wil geld verdienen voor cadeautjes voor haar vader. Voor het gebruik van een kar om oud papier te verzamelen moet ze vaders viool in onderpand geven. Ze wordt gemeen behandeld en krijgt de viool stuk terug. Annelies van de dokter wordt haar vriendin en als Katinga ziek wordt, verzamelen ze geld om een nieuwe viool te kopen.

Conclusie: Een prachtig boekje met opvoedkundige waarde. Katinga leert op school voor het eerst iets uit de Bijbel en geeft dit door aan haar ouders. Na de ellende en de verlossing daarvan weet Katinga ook aan Wie ze haar dankbaarheid moet tonen.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

MET Z'N DRIETJES, door C. Th. Jongejan-de Groot

Aantal blz. 95; 2e druk; prijs gebonden f 2,85; meisjesboek, leeftijd 9—14 jaar.

Inhoud: Twee vriendinnen van de Chr. School krijgen er een klasgenootje bij, een wees, die geen godsdienstige opvoeding heeft gehad. Die wordt door de twee opgenomen en maakt hen beschaamd door haar eerlijkheid. Vooral Josje wil de zaak bedriegen, maar komt er toch op terug. Het wordt een hechte en echte vriendschap.

Conclusie: Vlot en boeiend beschreven. Een goed geheel; goed getekende karakters. Paedagogisch en godsdienstig wel goed en verantwoord.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

MARIO VAN KOOSJE, door Nel Veerman

Aantal blz. 117; 4e druk; prijs gebonden f 2,85; meisjesboek, leeftijd 10—13 jaar.

Inhoud: Mario is de pony van Koosje. Het dier raakt zoek in de overstromingsnacht van februari 1953. Koosje vindt dat erg verdrietig, doch veel belangrijker is dat ze allen gespaard blijven. Wel maken ze veel mee, doch ze worden veilig naar Rotterdam geëvacueerd. Daar beleven ze ook veel. Mario wordt teruggevonden, maar Koosje moet toch afstand doen van het hier wegens ziekte van vader.

Conclusie: Dit boek is goed van taal en stijl. De rampnacht wordt sober beschreven. Wel komt uit, dat deze mensen in hun nood hulp en steun zoeken bij God. De inhoud is beslist christelijk. Hoewel 't haar moeilijk valt, wil Koosje haar paardje wel afstaan aan een kindertehuis voor ongelukkige kinderen. Die kunnen er nog veel plezier aan beleven.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

NIET GEVANGEN, door H. te Merwe

Aantal blz. 128; 2e druk; prijs gebonden f 3,20; jongensboek, leeftijd 11—14 jaar, al zullen ouderen er ook van genieten.

Inhoud: Mandenmaker Pieter de Gelder uit Ameide wordt hagepreker. Een trouwe aanhang, vooral uit Gorinchem, waakt voor zijn veiligheid. Menig gevaar ontkomt hij. Als de beeldenstorm losbreekt en Alva komt, moet hij uitwijken naar Duitsland met zijn vrienden.

Conclusie: Een boekje, dat de reformatie dicht bij ons brengt en de prijs ervan voor ons volk tekent. Het is goed, onze kinderen zo er bij te betrekken. Het moge hen leren, in alle kerkelijke en geestelijke worsteling, waarvan zij horen, de duurzaamheid van het goed der reformatie te waarderen.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

DE BRAND IN DE BLOKHUT, door H. Henszen Veenland

Aantal blz. 144; prijs gebonden f 3,20; jongensboek, leeftijd 11—14 jaar.

Inhoud: Bill Stokes leeft van de jacht om zo pelzen te verkrijgen, die hij voor een goede prijs weet te verhandelen. Vanzelfsprekend is het leven voor zo'n pelsjager nogal eenzaam, al heeft hij in de buurt wel de nodige contacten. Moeilijkheden krijgt hij met een paar jagers, die niet al te braaf zijn. Ze weten daarna zijn proviand te stelen. Bill Stokes betoont zich echter een christen te zijn, wat die dieven helemaal niet begrijpen. Ze hebben later zijn hut zelfs in brand gestoken. Maar dit alles krijgt een gelukkig slot, één van dit tweetal gaat meehelpen de hut op te bouwen.

Conclusie: Een bijzonder spannend boek, wat onze jongens graag zullen lezen. Goede lectuur voor hen, omdat er een christelijke draad in het hele verhaal verweven is. Fijn dat er zulke lectuur op zijn tijd verschijnt, die heel goed bruikbaar is voor onze Kerst-uitdeling.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

Uitgaven van N.V. Drukkerij-uitgeverij „De Banier” te Utrecht

ANNELIES EN HET KERSTFEEST,

door J. H. R. Verboom

Aantal blz. 46; prijs in kartonnen omslag f 2,35; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar.

Inhoud: Kort vóór Kerst sneeuwt het 's nachts. Annelies geniet er van met Garrit Jan, een boerenzoon. Deze zakt door het zwakke ijs en ligt met kerst in bed. Annelies viert Kerstfeest op de Zondagsschool en brengt daarna met haar ouders een bezoek aan Gart Jan. Vader vertelt dan als kerstverhaal het ontstaan van „Stille Nacht”, gedicht door een Tiroler dominee, op muziek gezet door meester Gruber.

Conclusie: Een kinderlijk en boeiend kerstboekje, waarin het kerstwonder centraal staat. Opmerking: Een verdeling in korte hoofdstukken zou 't boekje overzichtelijker maken. Ook scherpere naamsaanduiding is gewenst. Veel taalfouten: pag. 4 behagelijk, pag. 7 en 9 dikkert, pag. 14 Houdt je vast, pag. 18 jou wangen, enz.

Eindoordeel: aanbevolen.

ANNELIES EN HET VARKEN, door J. H. R. Verboom

Aantal blz. 45; 1e druk; prijs in slappe omslag f 2,35; jongens- en meisjesboek, leeftijd 5—7 jaar.

Inhoud: Annelies mag van moeder niet op de weg, maar laat zich toch door haar buurjongetje Garrit Jan meetroneen naar de boerderij. Als Garrit Jan in huis is om een jampotje om er meikevers in te doen, komt een groot varken op Annelies af. Van angst wringt ze zich door de heg. Garrit Jan vindt haar niet terug, waarschuwt zijn moeder en de dienstbode. Gelukkig blijkt Annelies niet verdrongen, maar naar huis gevlucht.

Conclusie: Wel aardig verhaaltje voor de kleintjes. Van ongehoorzaamheid komt narigheid. We moeten de Heere bidden, of Hij ons een gehoorzaam hart wil geven.

Eindoordeel: aanbevolen.

DE KLEINE SCHOOLSTRIJD, door T. Mateboer

Aantal blz. 87; 1e druk; prijs in slappe omslag f 2,45; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10 jaar en ouder.

Inhoud: De oprichting van de christelijke school leidt tot allerlei verwikkeling tussen de schoolbevolking van de „openbare” en de „christelijke”.

Conclusie: Goed boekje om een idee aan de jongeren te geven van het begrip „schoolstrijd”. De jeugd leert tenslotte met elkaar te leven en elkaars of hun ouders gedachten te respecteren. Karakterbeschrijving, godsdienstige strekking en stijl zijn goed.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

ANNELIES EN POEDEL TJE, door J. H. R. Verboom

Aantal blz. 48; 1e druk; prijs in slappe omslag f 2,35; meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar.

Inhoud: Annelies krijgt een hondje, Poedeltje. Als hij een keer niet al te goed is vastgebonden loopt hij weg en wordt dan door twee jongens meegenomen. Ze stoppen hem in een koi-nienhoek. Een van de jongens krijgt hiervan spijt en brengt hem terug.

Conclusie: Eenvoudig, aardig verhaaltje. Kinderlijke verteltrant met enige strekking. Taal en stijl goed.

Eindoordeel: aanbevolen.

AVONDROOD OVER HET NOORDERLAND,

door J. H. R. Verboom

Aantal blz. 80; 1e druk; prijs in slappe omslag f 2,45; jongensboek, leeftijd 12 jaar en ouder.

Inhoud: Op boeiende wijze vertelt de schrijver het leven in het hoge Noorden. Prachtige natuurbeschrijvingen schildert hij ons voor ogen. Het leven van Niel en Anne Marie, die zich als kolonisten daar gevestigd hadden, beschrijft hij ons. Het

is niet gemakkelijk in dat ruige land met zijn wolven en beren; toch gaat het hen voorspoedig, dank zij de zegen des Heeren. Conclusie: Taal en stijl goed en godsdienstig verantwoord. Dit boekje brengt ons naar een gebied, waar wij weinig van weten. 't Is leerzaam om op deze wijze kennis met dit 'harde' land te maken. Maar ook met het niet gemakkelijke leven van de pioniers. Daarom:
Eindoordeel: warm aanbevolen.

DOOR LIJDEN GEHEILIGD, door Ds. J. v. d. Vegt

Aantal blz. 76; 1e druk; prijs geb. f 4,25; voor volwassenen.
Inhoud: In Piëmont breekt de vervolging tegen de Waldenzen los. Het gezin van Pierre Beauvoisin moet ook vluchten. Pierre zelf wordt gedood, moeder sterft op de vlucht. Twee kinderen overleven de vlucht. Eén wordt later predikant. Conclusie: Een boekje, dat wij gaarne heel hartelijk aanbevelen, maar niet voor kinderen. Het is beslist voor ouderen te gebruiken. Daarom voor ons doel:
Eindoordeel: niet aanbevolen.

JOPIE EN ANKIE, door G. van Essen

Aantal blz. 72; 1e druk; prijs gebonden f 4,25; meisjesboek, leeftijd 8—10 jaar.

Inhoud: Twee meisjes van de kruidenier, Jopie en Ankie, beleven allerlei avonturen en halen het nodige kattenkwaad uit. Zeven dagen van maandag t.m. zondag worden beschreven, uitlopend op de zondag, waarop zij hun broertje in de kerk brengen bij het dopen.
Conclusie: Een gezond stukje chr. opvoeding.
Eindoordeel: warm aanbevolen.

HET VOLK EN ZIJN PRINS, door P. de Zeeuw J.Gzn.

Aantal blz. 192; 1e druk; prijs f 4,75 (pocket); jongensboek, leeftijd ± 12 jaar.

Inhoud: Een spannend spionageverhaal uit het rampjaar 1672 met als hoofdpersonen Aart Hendriks, zoon van een Nieuwkoopse boer en juffer Suzanna, dochter van de Amsterdamse schepen Van Amstel. Mede door de moed van luitenant Danckers weten zij hun opdrachten tot een goed einde te brengen en zo aan de zijde van de „canaille Prins" de Fransen afbreuk te doen.
Conclusie: Ook in deze tijd zullen er nog veel jongens zijn, die dit verhaal met plezier zullen lezen, waarbij tevens hun kennis omtrent de situatie van ons land in het rampjaar 1672 verrijkt wordt.
Eindoordeel: aanbevolen.

SJONNY EN HAAR PONY, door Jac. Overeem

Aantal blz. 93; 1e druk; prijs gebonden f 4,75; meisjesboek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Sjonny is het dochttertje van een schoolhoofd. Haar vriendinnetje Liesje Stormbos is het dochttertje van een ponyboer. Die heeft een pony en nu wil Sjonny er ook zo graag een. Vader koopt een pony voor haar van Stormbos. Ze is daar heel erg blij mee. Ze maken tochtjes in de omgeving met de pony en beleven verschillende avonturen.
Conclusie: Vooral op haar grootvader, een echte christen, is ze erg gesteld. Hij heeft dan ook een goede invloed op haar. De taal en de stijl kunnen er net mee door. Liefde voor het dier spreekt er wel uit.
Eindoordeel: aanbevolen.

VROLIJKE VRIENDINNEN, door A. C. de Keizer

Aantal blz. 115; 1e druk; prijs gebonden f 4,95; meisjesboek, leeftijd 10—13 jaar.

Inhoud: Hoofdpersoon is Arie van bakker de Wijs. Het verhaal begint bij het afscheid van de lagere school en loopt door tot de kersttijd in de 1e klas M.A.V.O. Eerst de fijne vakantie buiten en dan de gebeurtenissen op school, vaak zeer boeiend.
Conclusie: Een goed boek, dat een duidelijke christelijke lijn

volgt. De houding en het optreden van personeel en kinderen wordt zeer goed weergegeven; alleen de leraar wiskunde wordt wel erg zwart.
Eindoordeel: aanbevolen.

DE GEHEIME KAMER, schrijver onbekend

Aantal blz. 137; 1e druk; prijs gebonden f 5,90; jongens- en meisjesboek, leeftijd 14 jaar en ouder.

Inhoud: Engels edelman sterft in ballingschap in Parijs. Laat zoon en dochter (wezen) achter. In huis bij een oom in Engeland. Vervolgd om hun protestants geloof. Zoon gevangen genomen, komt tenslotte vrij door bemiddeling van z'n zuster bij koningin Maria Tudor. Tevoren een „ketter" 3 weken verborgen in een geheime kamer van het kasteel van hun oom. Conclusie: Veel te hoogdravende en plechtige taal en stijl voor kinderen. Rooms tegenover protestanten wel erg zwart-wit getekend. Deze kinderen (14 jaar) die als broer en zus elkaar aanspreken met u en gij, komen er uit als oude mannetjes en vrouwtjes. Opmerking: waarom anoniem?
Eindoordeel: aanbevolen voor ouderen.

DE JONGE HUGENOTEN, schrijver onbekend

Aantal blz. 152; prijs gebonden f 6,50; jongens- en meisjesboek, leeftijd 12—15 jaar.

Inhoud: De vervolging van de Hugenoten in Frankrijk heeft altijd belangstelling gehad en behouden. Terecht. Dit boek vertelt van een episode tijdens de beruchte dragonades. Van de adellijke familie De St. Croix worden vader, moeder en oudste zoon omgebracht. De oudste zoon had nog kans gezien z'n zusje (14 jaar) en drie broertjes (14, 13 en 5 jaar) in een oven te verbergen; hij geeft hun een doos en een bijbeltje ter bewaring. Als er niemand komt om ze te verlossen en ze niets meer horen, gaat Henk (de oudste) op onderzoek. Als ze met hun viertjes bijeen zijn, openen ze de doos en vinden de boodschap van vader: ga via Bordeaux naar Amsterdam, naar een tante. Ze vangen de bange tocht aan. Onder weg voegt zich een adellijke vluchteling bij hen. Na veel gevaren veilig in Amsterdam.
Conclusie: Heel goed om op vervolging en geloofsmoed te wijzen. Dit mag niet vergeten worden. Al is de stijl niet altijd kinderlijk, de uitredingen soms erg wonderlijk, niettemin:
Eindoordeel: warm aanbevolen.

EN DAN, ALBERT?, door A. Vogelaar-van Amersfoort

Aantal blz. 118; 1e druk; prijs gebonden f 6,75; jongens- en meisjesboek, leeftijd 12—16 jaar.

Inhoud: Albert, boerenzoon, kan goed leren en gaat naar de neutrale Havo in de stad. Komt via Harald, zijn vriend, in contact met een voordien voor hem onbekende wereld. Hij dwaalt af van kerk en godsdienst en vervreemdt van zijn ouders. Dan krijgt voor zijn ogen zijn zusje een ernstig ongeluk. Dit brengt hem tot bezinning en tot terugkeer naar de kerk en zijn ouders.
Conclusie: Zeer goed geschreven wat stijl betreft. Het verhaal kenmerkt zich door een sterke zwart-wit tekening van twee milieus en doet daardoor geforceerd aan. Het beproefde procédé om inkeer te bewerken via een „ongeluk" doet aan als een kunstgreep. De volslagen anti-culturele instelling van Alberts milieu is geen oplossing van diens problemen. De opmerkingen van de ouderling op huisbezoek zijn eenzijdig waarschuwend, weinig lokkend. De ommekeer van Albert schijnt meer een algemene dan een bijzondere genade Gods te zijn. Hij bidt er om ook nog eens oprecht bekeerd te worden. Voor de leeftijd van de zondagsschool is dit boekje niet geschikt, maar meer om bovenvermelde redenen: niet aanbevolen.

KINDEREN, DIE NIET LIEGEN ZULLEN, door Barend de Graaff

Aantal blz. 136; prijs gebonden f 7,—; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: 5 kinderen spelen in een boot. Gertje, de idioot, komt bij hen en zij gooien modder in zijn gezicht. Gertje kwaad. Zij geven Gertje de schuld, met gevolg dat Gertje in een in-

richting komt. Teuntje vertelt aan grootmoeder de leugen, bang voor God. De dag voor Kerstfeest gaan zij varen. Het schip loopt vast. Er komt storm. Zij schuilen in Maartengus. Vaders op zoek naar hen. De kinderen hebben riet gevonden en aangestoken. Nu worden ze ontdekt. Op 2e Kerstdag zingen ze in de kerk en Gertje is er ook bij. Bij Teuntje is nu een feestmaaltijd. Het hoofd van de school leest uit Jesaja over kinderen die niet liegen zullen. De Heere is hun Heiland. Conclusie: Een mooi boek, met godsdienstige strekking. Helaas wel gebruik van wat verouderde woorden. Eindoordeel: aanbevolen.

BAREND EN LODEWIJK, door G. van Essen

Aantal blz. 170; prijs gebonden f 7,50; jongensboek, leeftijd 12—14 jaar.

Inhoud: Dit boekje verplaatst ons naar tijden, die al ver ach-

ter ons liggen, de kruistochten. Barend, een zoon van een ridder, komt al jong tot de ontdekking dat zijn vader bij de roofridders behoort. Aan deze plundertochten wil hij niet meedoen. Met de kok, Lodewijk, vlucht hij weg. Net op tijd, want al gauw wordt het kasteel belegerd en in brand gestoken. Wat een avonturen maken ze nu mee, als ze overall heen zwerven. Uiteindelijk komen ze in Egypte terecht via een kruistocht en vandaar naar Italië, waar Lodewijk zijn vader bij de Waldenzen terugvindt.

Conclusie: In dit boek zit de nodige spanning, zodat het graag gelezen zal worden door wat oudere jongens. Een christelijke lijn loopt er wel doorheen, maar het maakt wel een zeer avontuurlijke indruk, wat het boekje zo nu en dan wel onrustig maakt. Toch is het wel bruikbaar.

Eindoordeel: aanbevolen.

Bondsuitgaven

Roosters: A 8—12 jaar, B 6—8 jaar, C 4—6 j. voor 1972	f 0,60
Klasseboekjes per stuk	f 0,35
Per 10 stuks f 0,30	
Convocatiekaarten per 100 stuks	f 4,—
Leerlingkaarten A en B, per 100	f 4,—
Gezinskaarten, per 100	f 4,—
Albums voor 't inplakken van plaatjes	f 0,30
Ons Schatboekje, met verschillende bijzonderheden uit de Heilige Schrift enz. ten dienste van catechisaties en scholen	f 0,40
Ons Zangboekje	f 0,50
Zangboekje met feestliederen (met muziek)	f 2,50
Hersengymnastiek door M. Noteboom	f 2,95
Nieuwe Hersengymnastiek door M. Noteboom	f 2,95
Diploma's	
Diploma A, klein formaat. Timotheüs door zijn moeder onderwezen (bij 25 f 0,23)	f 0,25
Diploma B, modern diploma in fraaie kleuren. Gedrukt op mooi stevig papier	f 0,25
Diploma 2, moderne en smaakvolle kleuren. Druk in goud (veel gevraagd)	f 0,70
Bij meerdere reductie.	
Diploma 3, kleurrijk met gouddruk	f 0,70
Bij meerdere reductie.	
Diploma 4, links het kruis, rechts het anker, onderaan een opengeslagen Bijbel met een duif als symbool van de Geest	f 0,55
Bij meerdere reductie.	
Diploma 5, rustig en stemmig. Betekenis op de achterzijde	f 0,60
Bij meerdere reductie.	
Diploma 6, herinneringsplaat	f 0,60
Per 25 stuks f 0,41.	
Enveloppe voor de verpakking van diploma's	f 0,20
Opdrachtblaadjes A, B, E, F, 100 stuks	f 2,20
Kerstliederen, 5 verschillende bundeltjes elk met 10 kerstliederen	f 0,11
Kerstdeclinatoria:	
Jezus' komst	f 0,10
Een Kind is ons geboren	f 0,20

Jezus de Verlosser	f 0,20
De komst van de Zaligmaker	f 0,20
Jezus' geboorte	f 0,20
De Zaligmaker geboren	f 0,20
De geboren Koning	f 0,20
In Bethlehems stal	f 0,20
Wat heil, een Kind is ons geboren	f 0,20
Christus beloofd en gekomen	f 0,20
God zorgt	f 0,50
Nog vóór Kerstfeest gered	f 0,50

Paasdeclinatoria:

Hij is dood geweest, maar leeft	f 0,20
De Heer is waarlijk opgestaan	f 0,20
Beloften aang. de Messias I, II, 100 ex.	f 2,50
De lijdende Borg, 100 stuks	f 2,50

Kerstfeest, een strooiboekje met Kerstverhalen en bijbelse puzzels, 8—12 jaar . . . . . f 0,60

En nu... de vertelling, door J. W. Ooms. Een handleiding over de vertelkunst met tal van praktische vragen . . . . . f 3,—

Hervormingsboekje. Het leven van Maarten Luther . . . . . f 0,40

Kerstverhalen:

Met Kerstfeest thuis	f 0,20
Wil tegen wil	f 0,20
Kerstfeest van Jan Wijnbergen	f 0,20
Vrucht van Kerstfeest	f 0,50

BELONINGSMATERIAAL

Serie 1. Bloemen en vruchten uit de Bijbel. 36 plaatjes per pakje	f 1,40
Per 10 pakjes	f 1,25
Serie 3. Bloemenkaartjes in pastelkleuren, 75 kaartjes per pakje	f 1,05
Per 10 pakjes	f 0,90
Serie 4. Leven in Palestina. 36 kaartjes, per pakje f 1,50; per 10 pakjes	f 1,35
Serie 5a. Bijbelse plaatjes. Zie ook 24 en 25a, 30 plaatjes per pakje	f 0,95
Per 10 pakjes	f 0,80
Serie 10. Dieren uit de Bijbel, per pakje	f 1,20
Per 10 pakjes	f 1,05

Bestellingen te zenden aan: **het Hervormd Bondsbureau, Kadijkse laan 5, Bergambacht.**

hij hem voor het laatst zag, was hij nog een jongen. Nu is hij een grote man. Nu heeft hij koningskieren aan. En toch is het Jozef, zijn eigen Jozef, die daar bij hem op de wagen komt zitten.

Dan gaat Jozef weer terug naar zijn eigen wagen. En de grote stoet gaat verder. Zo komen ze bij het paleis van Jozef.

Ook de koning van het land, de Farao, komt naar vader Jakob. Hij wil Jozefs vader ook zien. Wat is alles nu goed. Wie had dat kunnen denken! Het grote wonder is gebeurd. Jakob zag Jozef weer levend terug.

Ze krijgen een plaats om te wonen in Egypteland. Daar is veel gras voor de schapen en daar is plaats genoeg voor allemaal om te wonen.

Nu wonen ze weer allemaal bij elkaar. En als de zeven jaren van de hongersnood weer voorbij zijn, groeit er weer koren ook.

Vader Jakob is heel oud geworden en hij weet dat hij niet lang meer leven zal. Daarom roept hij al zijn kinderen bij zich. Hij wil hen nog allemaal bij zich hebben.

Tegen ieder zegt hij wat. De een zal tot een groot volk worden, de andere zal veel akkers krijgen, maar van Juda zegt vader Jakob het heerlijkste,

want in Juda's familie zal de Heere Jezus geboren worden. Ook zegt Jakob, dat, als hij gestorven zal zijn, hij begraven wil worden in het land Kanaän. Want het volk Israël zal niet altijd in Egypte blijven wonen. Eens zullen ze weer terug gaan naar het land, waar ze vandaan gekomen zijn.

In dat land moet dan ook het lichaam van Jakob worden begraven. In dat land zal ook de Heere Jezus geboren worden.

Als Jakob gestorven en begraven is, zijn de broers toch nog wel een beetje bang. Zou Jozef nu nog zo vriendelijk voor hen blijven? Maar Jozef zegt: „Wees maar niet bang. Ik zal jullie niet straffen voor het kwaad dat je mij hebt aangedaan. Ik wil alles vergeven. 't Was wel verkeerd wat jullie deden, maar het is gelukkig dat ik in Egypte ben gekomen. Nu kon ik voor jullie zorgen, toen er geen eten was. Voor mij hoeft je nooit bang te zijn.”

Nu zijn de broers weer blij. Ze werken op het land, ze zorgen voor hun schapen en ze blijven wonen in Egypteland totdat... totdat de Heere zegt dat ze weer terug moeten gaan naar Kanaän.

Waar je ook woont of werkt, of speelt, de Heere God is overal en Hij zorgt voor ons!

A. W. Boon.

Boekbeoordeling

UITGAVEN VAN UITGEVERIJ G. F. CALLENBACH TE NIJKERK

POESJE MARJA, door Jannie Krijger-Wisse

Aantal bladzijden 35, 1e druk, prijs f 1,80, gebonden, geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar.

Inhoud: Een „poeseboekje”, met poeseavonturen”.

Conclusie: niet bruikbaar.

Eendoordeel: niet aanbevolen.

RICO, HET HONDJE, door Jannie Kortenbach-Mostert

Aantal bladzijden 45, 2e druk, prijs f 1,85, gebonden, geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar.

Inhoud: Rico, het jonge hondje van Bert gaat het terrein verkennen, eerst in de keuken van de boerderij, waar hij met de jonge poes speelt, straks door het hele huis; zelfs in het bed van Bert. Op een keer, als Bert aan het voetballen is, verdwaalt Rico en wordt meegenomen door een vreemde mevrouw, waar hij een tijdlang goed verzorgd wordt. Tenslotte vindt hij zijn baasje weer terug. Hoe moeilijk het ook is om echt lief te zijn, tenslotte wordt hij toch de moedige hond, die de trouwe kameraad is van de poes.

Conclusie: Een aardig boekje, dat inhaakt in de fantasierijke gedachtenwereld van het kind, dat een vriendje van het huisdier is. Overigens is het niet een boekje met een uitgesproken tendens in de richting van de Bijbelse boodschap zoals we 't graag aan Zondagsschoolkinderen willen meegeven.

Eendoordeel: matig aanbevolen.

NIENKE, WAT DOE JE VOOR EEN ANDER? door Dieuwke Winsemius

Aantal bladzijden 60, 2e druk, prijs f 2,05, gebonden, geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 8—10 jaar.

Inhoud: Nienke mag meehelpen bij het klaarmaken van de

kerstboom. Ze vindt dat wel leuk, maar ze zou zo graag wat voor anderen willen doen. Er komt een mooie gelegenheid, als de zakjes met giften voor de zieken moeten worden opgehaald. Stilletjes gaat ze naar de pastorie en krijgt toestemming. Haar moeder is erg ongerust, als ze tegen de avond thuiskomt en Nienke spoorloos verdwenen is. Met een auto wordt ze thuisgebracht en moeder bestraft haar, omdat ze niet eerlijk is geweest en stilletjes haar plannen heeft uitgevoerd.

Conclusie: Het gaat bij het kerstfeest niet alleen om jezelf, maar ook om anderen. Dat heeft Nienke goed begrepen. Maar ze heeft daarbij gelogen en dat kan toch nooit goed zijn. De boodschap van het kerstfeest komt maar matig door in dit boekje. Belangrijk is de hulp aan de naaste, maar 't belangrijkste is toch hoe ook de kinderen echt kerstfeest kunnen vieren.

Eendoordeel: matig aanbevolen.

MARIENTJE IN AMERIKA, door A. G. Lameris-Bolt

Aantal bladzijden 84, 2e druk, gebonden, geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: Marientje gaat met haar moeder naar oom en tante in Amerika. Ze beleeft daar met Linda, Lots en Dots allerlei grote en kleine avonturen met een eekhoorn, bevers en in een museum, maar het loopt allemaal wel goed af.

Conclusie: Een aardig verhaal, dat tegelijk wat aardrijkskunde, geschiedenis en gebruiken vertelt en dus leerzaam is. Ook ontbreekt het gebed niet.

Eendoordeel: aanbevolen.

KINDEREN AAN DE WATERWEG, door Corry Blei-Strijbos

Aantal bladzijden 59, 1e druk, prijs f 2,15, gebonden, geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 8—10 jaar.

Inhoud: Het boekje beschrijft enkele dagen uit het leven van Petra, een Vlaardings meisje. Op een trieste dag is de lucht

in de stad sterk verontreinigd. De klas maakt een tekening over de luchtverontreiniging en zendt die naar b. en w. Petra gaat in Den Haag, bij oma, logeren en wordt op zondag door haar ouders weer gehaald.

Conclusie: Eigentijds boekje met actueel probleem. Godsdienstig zwak, o.a. uitkomen in nodeloos reizen op zondag.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

HARM WATERGEUS, door K. Norel

Aantal bladzijden 76, 1ste druk, prijs f 2,70, gebonden, geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 10—12 jaar.

Harm zijn ouders zijn uit Enkhuizen naar Emden gevlucht. Daar wordt Harm zijn vader aangezocht mee te doen met de bevrijding van Holland. Ook Harm mag mee als watergeus. Ze willen Enkhuizen bevrijden, maar het grondijs belet hen dit. Na de inname van Den Briel doet Harm dienst als spion in Enkhuizen. Ook deze stad spreekt zich uit voor de Prins en heeft toen zichzelf bevrijd.

Conclusie: Heel nuttig als de vaderlandse geschiedenis nog weer eens in de herinnering teruggeroepen wordt voor onze jeugd. De kortgeleden overleden schrijver van dit boekje weet zijn lezers heel best te boeien. Om het echter voluit aan te kunnen bevelen voor de uitdeling bij gelegenheid van het Kerstfeest zou het wel iets meer godsdienstige inhoud mogen hebben. De Bijbel wordt zo maar een enkele keer genoemd en nadruk op de leiding van God in de bevrijding van ons land tijdens de 80-jarige oorlog kom je praktisch niet tegen. Ondanks zijn kwaliteiten kunnen we het voor de Kerstuitdeling niet zo vlot aanbevelen we houden het maar op een matige aanbeveling.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

O, DIE JOLIENTJE, door mevr. d. Lange-Praamsma

Aantal bladzijden 76, 3e druk, prijs f 2,70, gebonden, geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 9—11 jaar.

Inhoud: Jolientje, dochtertje van een chirurg is bij haar grootouders op de boerderij, omdat haar moeder in Davos verpleegd wordt. Ze kan erg eigenzinnig zijn. Iedere dag gaat ze met andere kinderen de lange weg naar school. Als ze op een sneeuwdag zo gauw mogelijk naar huis moeten, blijft ze achter om in een etalage de pop weer te zien die ze zo graag wil hebben. Alleen terug raakt ze in het donker verdwaald. De oudste van de kinderen, een flinke jongen, gaat weer terug om haar te zoeken en veilig en wel komt ze weer thuis. Jolientje ziet zelf in dat ze verkeerd gedaan heeft en toont berouw.

Conclusie: Een verhaal zoals er meer zijn! De strekking is goed en wel boeiend geschreven.

Eindoordeel: aanbevolen.

TOCHTGENOTEN, door Nauve J. Bosma

Aantal bladzijden 188, gebonden, geïllustreerd door H. H. Prah!; jongens- en meisjesboek, leeftijd 14 jaar en ouder.

Inhoud: Twee jongens (wezen) varen bij de Oost- en West-Indische Comp. Allerlei belevenissen op zee, met de sla-venhandel, in de oorlog met Engeland. Spannend en vlot geschreven; zakelijk blijkbaar goed geïnformeerd. Godsdienstig zeer mager (alleen de uitwassen van de Quakers komen aan de orde, hoewel de toon daarin toch nog positief). Wel onthullend wat betreft barbaarse toestanden in die tijd. Pædagogisch goed; trouw en vriendschap ondanks verschil van huidskleur.

Conclusie: Oudere jongens krijgen wel een indruk van het harde leven in die tijd met vele barbaarsheden. Remedie tegen idealiseren. Kennis van de geschiedenis wordt opgefrist. Maar verder komt het boek toch niet.

Eindoordeel: Voor de Z.S. niet aanbevolen.

Mededelingen van het bestuur

Het begin is er weer wat het beoordelen van de Kerstboekjes betreft. Op het moment, dat ik deze copie klaar maak, loopt het nog niet zo hard met het toezenden van de boekjes door de uitgevers. Ieder jaar opnieuw levert dit de nodige zorgen op om nog een beetje tijdig met dit werk klaar te komen. We doen ons best en hopen er ook het beste van. Want we willen u graag dienen in het moeilijke werk om geschikte boekjes uit te kiezen voor de uitdeling bij gelegenheid van de viering van het Kerstfeest met de kinderen, die de Zondagsschool bezoeken.

* * *

Een boekje om uit te reiken op de Hervormingsdag staat ook op stapel. Het is zelfs al zover, dat 't gedrukt kan worden en waarschijnlijk al gedrukt is, als u dit nummer van ons blad ontvangt. Ons mede-bestuurslid Bartels heeft er het nodige werk aan gedaan om een goed boekje samen te stellen, ditmaal over Guido de Bres. Nadere bijzonderheden vindt u wel in een berichtje van onze administrateur. Ik hoop, dat velen het zullen bestellen om zo de kinderen iets mee te geven vanuit de historie van onze Kerk.

* * *

Ook de rooster zal wel op de persen zo ongeveer liggen van de drukkerij. Meestal begint de aflevering zo midden november. Een tijdige bestelling van de roosters wordt bijzonder op prijs gesteld. Ook daarover zal de heer Oosthoek wel de nodige informatie verschaffen.

Zo is er steeds allerlei te doen in het belang van ons Zondagsschoolwerk. Fijn dat we het met elkaar nog mogen doen. En onze hartelijke bede mag wel zijn, dat juist in onze tijd van zoveel verval en verflauwing op kerkelijk en geestelijk terrein de arbeid op de Zondagsschool onder de kinderen nog wat doen mag in dienst van het grote werk van de Heere Jezus in deze wereld en ook hierdoor nog iets in het hart mag komen van jonge mensen, dat toch op een of andere manier bij het opgroeien tot nut mag zijn en vrucht mag dragen.

Vr.

genot van een kopje koffie de vriendschapsbanden in een gezellig onderonsje verstevigd.

Na de pauze kreeg de weleerw. heer ds. L. Roetman van Ermelo het woord voor het houden van zijn referaat, getiteld: „Opvoeding tot geestelijke volwassenheid”. Spreker begon met te zeggen, dat dit referaat afgestemd was op oudere kinderen, doch ook voor ons als personeel is dit een zeer belangrijk onderwerp. Het geloof heeft iets kinderlijks in zich. Wat voor punten zullen wij boven dit referaat zetten?

1. Wat verstaan we onder het begrip „opvoeden”?
2. Wat betekent „geestelijk”?
3. Wat wil „volwassenheid” zeggen?

In welk gezin wordt er niet met deze problemen geworsteld? Vragen wij ons niet af: wat komt er van onze kinderen terecht? Wat een verdriet hebben zulke ouders, als ze zien, dat hun kinderen het anders willen dan zij, dat zij zich afkerig tonen van Gods Woord en Wet. Opvoeding is groter worden, niet alleen lichamelijk, doch ook geestelijk, zodat zij in aanraking komen met het heerlijke Evangelie van de Heere Jezus Christus. Zoals wij kleine kinderen bij de hand nemen, moeten wij de kinderen, welke ons toevertrouwd zijn, bij de hand nemen om hen te onderwijzen in het geloof. Uw eigen houding en uw omgang met de kinderen is van het allergrootste belang. Als dit ontbreekt, dan is er iets fout.

Als er geen goede verhouding is tussen ouders en kinderen, dan kan er van een goede opvoeding geen sprake zijn. Men moet belangstelling hebben voor ieder kind, men moet ze niet negeren, want dat is radicaal fout; belangstelling tonen voor de problemen van de jeugd, dat kweekt liefde. De kinderen aan de hand nemen tot Jezus, dat is uw taak op de Zondagschool en ook thuis. Ook niet alleen begeleiden, doch ook leiden, want als er geen begeleiding is, dan kan er geen sprake zijn van leiding.

Zeer belangrijk is de overdracht van het Evangelie; veel meer factoren spreken mee: uw houding, uw mimiek, uw tonatie zijn een belangrijke factor in de vertelling. De kinderen moeten de geschiedenis overnemen. Het is niet alleen voldoende als de jeugd door de ouders meegenomen wordt naar de kerk, doch ze moeten ook actief en passief deelnemen aan het geloof, we moeten met hen praten over het geloof en de geloofsproblemen; daarbij helpen wij de ouders in het opvoeden van hun kinderen.

Waar gaat het natuurlijke hart van de mens naar uit? Niet naar God, maar naar de zonde. We moeten volledig achter onze woorden staan. Onze houding mag niet alleen negatief zijn; we moeten de jongeren steun geven, ze hebben bemoediging nodig. Het lichamelijk volwassen worden geeft bij de jeugd een zekere achteruitgang, ze moeten leren leven met hun volwassenheid. Jongeren zijn vaak eenzaam, daarom moeten wij als ouders hen tegemoet treden, dit doet u ook al in het zondagsschoolwerk; de kinderen zien in u vaak ook een z.g. vader of moeder. Jongeren laten zich niet zomaar iets aanpraten, men gaat overal sceptisch tegenover staan, doch aan ons de taak om hen te onderwijzen in de dingen aangaande Gods Koninkrijk.

De bekroning van deze opvoeding is, dat volwassen geworden mensenkinderen kunnen denken over hun opvoeding, zowel door de ouders, doch ook in het zondagsschoolwerk is hiervan de basis gelegd. De volwassenheid, die weet, dat het zelf kind moet zijn, zodat wij, in al ons doen en werken, weten dat God onze Vader is en dat wij daarom van Hem afhankelijk zijn. Samen met de kinderen voor Gods troon komen in het gebed, dat is ook opvoeding. Met deze woorden eindigde spreker dit boeiende en leerzame referaat, waar wij allen met belangstelling naar hebben geluisterd.

Nu was de onderlinge bespreking van het referaat aan de orde en er werd o.a. gevraagd: „Zou de verhouding tussen kind en Zondagsschoolpersoneel nog wel zo liggen als vroeger?” Referent antwoordde: Ik geloof van niet, doch bij de oudere jeugd is dit een zeer gezonde ontwikkeling, men gaat zich vroeger rijp weten. En de hedendaagse tijd heeft ook haar invloed op de jeugd; de beïnvloeding van t.v., radio, lectuur en diverse andere dingen is schrikbarend. Het stelt een bijzondere eis aan ons als Zondagsschoolpersoneel, wij moeten ervan overtuigd zijn dat zonder Gods hulp en zegen, waar

alles aan gelegen is, ons werk niet gedaan kan worden; dus verdient het aanbeveling, dat u vooraf in het gebed gaat.

Er werd tevens gevraagd: Zou u het niet goed vinden om vragen te stellen aan de kinderen? Referent antwoordde: Erg belangrijk, vooral in de vertelling vragen stellen, dus het kind in de vertelling opnemen.

Verder werden er nog meerdere opmerkingen aangaande het onderwerp gemaakt. Al met al kunnen we zeggen, dat deze bespreking zeer boeiend en leerzaam was.

De heer van Beek dankte referent voor zijn gehouden onderwerp. Na de rondvraag werd in warme bewoordingen afscheid genomen van mevr. J. C. Romeyn-Blankesteyn, die gedurende 29 jaren haar krachten aan het Zondagsschoolwerk heeft gegeven en tevens vele jaren penningmeesteresse van onze Streek is geweest; welke werkzaamheden zij nu heeft neergelegd in verband met haar huwelijk. De heer van Beek wenste haar Gods onmisbare zegen toe in haar verdere leven en stelde de vergadering voor haar te benoemen als erelid en haar toe te zingen de zegenbede uit Psalm 121 : 4.

Nadat mevr. Romeyn een dankwoord had gesproken, eindigde ds. Roetman met dankgebed. De vergadering werd bijgewoond door 49 personen.

T. de Zeeuw, secretaris
P. C. Hooftstraat 12, Putten
tel. 03418-3121.

Boekbeoordelingen

WAT DE UIL ZAG, door W. G. v. d. Hulst Jr.

Uitgever: Callenbach, Nijkerk. Aantal bladzijden 44; 1e druk; gebonden f 1,95; geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar. Inhoud: Anneke, logerend bij de grootouders, wil een kerstbakje maken, en sluipst het huis uit in de nacht. Een sneeuwpop ziet zij aan voor een engel, maar later staat haar kerstbakje bij de sneeuwpop als verrassing voor de makers. Verder spelen kerstboom en kerstnachtdienst een grote rol. Een uil volgt alles, maar wezenlijk wordt de betekenis van Christus' geboorte niet aan de orde gesteld. Conclusie: Een boekje met weinig positief christelijke inhoud.

Eindoordeel: Niet aanbevolen.

JULY, deel I, door Dineke Daudey

Uitgever: De Banier. Aantal bladzijden 94; 1e druk; pocket f 2,45; geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 8—10 jaar.

Inhoud: July woont op een kasteel, haar vader is jonkheer, getrouwd met een hardvochtige vrouw, die zich weinig aan July gelegen laat liggen. De liefde moet zij ontvangen van een kinderjuffrouw, de tuinman, en Karelte van de boswachter.

Het is geen bepaalde vreugde, als moeder en vader door de komst van een baby tijdelijk eens gedwongen zijn wat thuis te blijven. Alleen het schoolleven, dat voor July komt, brengt vreugde in haar trieste bestaan.

Conclusie: Dit boekje zal graag door onze meisjes worden gelezen, en de strekking is positief. Het was meer dan een pocketuitgave waard geweest.

Eindoordeel: Aanbevolen.

JULY, deel II, door Dineke Daudey

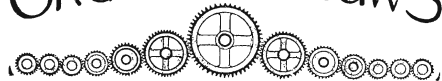
Uitgever: De Banier. Aantal bladzijden 79; 1e druk; pocket f 2,45; geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 8—10 jaar.

Inhoud: Vervolg op deel I: July's schelpenbandje is weg, en blijkt in de zak van haar vriendje, Karelte te zitten. Dit geeft natuurlijk een nare verdenking, doch de echte schuldlige vertelt alles aan de meester op school, zodat de ware schuldlige openbaar komt. July zakt door het ijs, en Karelte tracht haar te redden. Alleen de Heere Jezus kan hier helpen op het gebed, en er komt ook hulp. Zo worden zij gered, en de moeder van July gaat toch anders over de dingen denken.

Conclusie: Ook dit tweede deel kan aanbevolen worden, onze kinderen zullen er uren van fijn lezen mee beleven. De inhoud is opnieuw positief christelijk.

Eindoordeel: Aanbevolen.

ORGANISATIENIEUWS

VAN DE SECRETARIS

Gewoontegetrouw wil het H.B. ook dit voorjaar weer een bijeenkomst arrangeren met de afgevaardigden van de streken om enkele zaken te bespreken, die van algemeen belang zijn voor onze Zondagsscholen en die moeilijk alle ter sprake kunnen komen op de jaarvergadering, die we zaterdag 1 mei hopen te houden.

Ook de candidaatstelling voor de verkiezing van H.B.leden zal een punt van bespreking vormen.

Het H.B. hoopt van harte dat er voor deze vergadering meer belangstelling zal zijn dan voor die van het vorige jaar, toen slechts twee Streken vertegenwoordigers zonden.

U weet het: voor twee vertegenwoordigers per Streek wordt, zo nodig, het reisgeld vergoed.

De vergadering wordt D.V. gehouden op zaterdag 3 april a.s., des middags om 14.45 uur in Van Angerens Lunchroom (2 min. van het C.S.) te Utrecht.

Z.S. te Giessenburg bestaat 60 jaar

Op 12 maart a.s. is het 60 jaar geleden, dat de Z.S. „Laat de kinderkens tot Mij komen” te Giessenburg werd opgericht.

Wij willen dit zondag 14 maart D.V. gedenken in een kerkdienst. Deze dienst worden gehouden in de Geref. Kerk, waarin thans, wegens restauratie, de kerkdiensten worden gehouden. De zondagsschoolkinderen hopen daar ook aanwezig te zijn. In deze dienst hoopt voor te gaan ds. C. A. Korevaar te Rotterdam. De dienst vangt 2 uur aan.

Namens het bestuur:

Mej. A. de Ruiters,

Slingerlandseweg 16, Giessenburg.

BONDSBOEKHANDEL

Op het Bondsbureau is nog een voorraad (ruim duizend exemplaren) aanwezig van Het leven van Maarten Luther. Deze boekjes staan in de catalogus voor 40 cent. Wij willen ze nu beschikbaar stellen tegen de prijs van 25 cent. Mogelijk kunt u dit boekje eens als extra beloning geven.

Het ligt in de bedoeling om in de oktobermaand opnieuw een boekje uit te geven. Het boekje van Calvijn was zo vlot uitverkocht, dat we verschillende mensen teleur hebben moeten stellen. Als de plannen slagen, zal het nieuwe boekje gaan over het leven van Guido de Brès. A. P. Oosthoek, adm.

BOEKBEOORDELING 1970

In het afgelopen jaar hebben wij weer een serie boeken van de uitgevers mogen ontvangen ter beoordeling. Gedeeltelijk bestonden deze boeken uit nieuwe uitgaven, gedeeltelijk uit herdrukken. In totaal zijn aan ons ter beoordeling toegezonden 83 boeken. De conclusie van de diverse commissies der recensenten, in de bladen weergegeven, was als volgt:

Warm aanbevolen	49 ex.
Aanbevolen	34 „
Matig aanbevolen	21 „
Niet aanbevolen	13 „

117 ex.

Hiervan waren 34 uitgaven van de Banier, welke al eerder zijn beoordeeld in andere jaren. Op verzoek van de Banier zijn de recensies weer in de bladen van dit jaar geplaatst.

Het was bedroevend zo laat de boekjes aan ons werden ingezonden. Herhaalde telefoontjes mochten niet baten, het werd toch laat.

Ook bij de uitgevers kwam men in tijdnood, waardoor een en ander ontstond.

Gebleken is dat dit jaar veel boeken in aanmerking komen voor onze zondagsscholen. Tevens blijkt mij telkens weer dat naar de recensies wordt uitgezien, daar verschillende malen de mensen vragen: wanneer komen de recensies?

Op ons bureau is met de grootst mogelijke spoed gezorgd voor het verzenden van de boeken.

Ook bij Drukkerij Bout gaf men zijn volle medewerking, zodat zelfs de allerlaatste ingezonden beoordeling nog in het blad werd opgenomen.

Uit alles wat dit jaar weer is gedaan voor dit doel is ons gebleken, dat dit werk voor onze Zondagsscholen van veel belang is. We kunnen dan ook de recensenten niet dankbaar genoeg zijn voor het werk dat ze in 1970 voor dit doel hebben gedaan.

Het grootste gedeelte kwam op ons verzoek door de late inzending vlot binnen, zodat op een enkele na toch in het decembernummer alles nog geplaatst kon worden.

Dat dit werk voortgang moge vinden in het belang van ons Zondagsschoolwerk en in het verspreiden van goede christelijke lectuur onder de jeugd is onze grootste wens.

A. P. O.

Hier volgt nog de allerlaatste recensie:

HET BLOEDKORALEN HALSSNOER,

door dr. J. C. van der Does

Uitgever: De Banier. Aantal bladzijden 180; 1e druk; gebonden f 7,80; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 11 jaar of ouder.

Inhoud: Een verhaal uit de strijd tegen Spanje, waarin de boerderij van het gezin Kosten buiten Amsterdam wordt verbrand, en de ouders omkomen. Een dochter Koos wijkt naar Amsterdam uit, terwijl een zoon Barend allerlei avonturen beleeft als Geus (beleg van Haarlem, ontzet van Leiden, slag op de Zuiderzee). Barend vindt tenslotte zijn zuster terug in Amsterdam. Het eenmaal door hem aan zijn zuster geschonken bloedkoralen halssnoer komt terecht, maar deze zaak is slechts feit van de achtergrond.

Conclusie: Een boek uit de altijd weer aansprekende tijd der worstelingen om geloofsvrijheid. Een boek met positieve lading, waarvan onze jongens, eventueel ook de meisjes wel, kunnen genieten. De tekening Spanjaard-Geus is wel wat zwart-wit te noemen.

Eindoordeel: Warm aanbevolen.

ZENDINGS-CONFERENTIE VOOR JONGEREN

Onder het thema „Leven in de wereld van vandaag” zal op vrijdag 12 en zaterdag 13 februari 1971 een conferentie worden belegd voor jongeren vanaf 18 jaar, waarop vanuit Herv.-Gereformeerde visie gesproken zal worden over enkele belangrijke problemen op het terrein van Uitwendige en Inwendige Zending.

Deze conferentie vindt plaats onder auspiciën van de Gereformeerde Zendingbond, de Hervormde Bond voor Inwendige Zending op G.G. en de Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond.

Belangrijke onderdelen zullen zijn een lezing van mej. H. Kohlbrugge te Utrecht over: „Ontwikkelingshulp in het licht van het Evangelie” en van Drs. A. Noordegraaf te Ede over „Secularisatie in het licht van het Evangelie”.

De samenkomst wordt gehouden in het jeugdcentrum Sil vosa, Prins Bernhardlaan 1, Bilthoven, tel. 030-78.54.02. Aanvang: 20 uur. Sluiting: zaterdag 16 u. Prijs f 9,- per persoon. Voor nadere inlichtingen en aanmeldingen kan men zich wenden tot bovengenoemd centrum.

Mocht de deelnemersprijs een belemmering vormen, dan kan een schriftelijk verzoek worden gericht tot de Commissie voor Zendingsoverleg, p/a Joh. van Oldenbarneveldtlaan 10 te Amersfoort, tel. 03490-11949.

uitgestrekt moge zijn. De gevaren zijn vaak vele. Dat we ook bewaard mogen worden met onze kinderen voor allerlei dwaasheid en lichtzinnigheid, die zich in vakantietijd, wat ver van huis, nog meer voor kan doen dan in eigen omgeving. Vr.

Bondsboekhandel

Wij hebben een bespreking gehad met een tegenwoordiger van de Vereniging tot verspreiding van de Heilige Schrift betreffende het beloningsmateriaal, dat door deze vereniging wordt uitgegeven. Thans kunnen wij ook alles leveren wat door hen wordt uitgegeven. Het volgende hebben wij thans reeds in voorraad:

Bladwijzers, per stuk	15 ct
teksten: 15.5x21 cm.	
Wereldbol met tekst	10 ct
Teksten, briefkaartmodel	10 ct
Grote kinderstrips	35 ct
Kleine kinderstrips	25 ct
Vellen beloningsmateriaal, 15 platen p. vel, prachtige kleuren	50 ct
Kerst-kleurplaten	15 ct

De Leenweber-albums laten nog steeds op zich wachten. Zodra ze herdrukt zijn worden deze aan u verzonden. A. P. Oosthoek, adm.

Boekbespreking

Jelle Piebes, de verrader, door Sibe van Aangium. Aantal blz. 172; 2e druk; prijs geb. f 6,90; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 12 jaar en ouder. Uitg. J. N. Voorhoeve, Den Haag.

Inhoud: Jan Aukes is kapitein geweest, doch in de Franse tijd zonder werk geraakt. Na wat te hebben gevist, dat hem geen brood gaf, besluit hij te gaan smokkelen. Hij wordt door een vriend geholpen. Ze weten Jelle Piebes de verrader telkens weer te misleiden. Ook Jelle Piebes had z'n handlangers, doch ook deze worden bedrogen. Door een stevige samenwerking komen heel wat levensmiddelen binnen, waarmee de mensen worden geholpen. De smokkelaars ondervinden veel gevaren, maar worden daar telkens door heen geholpen.

Conclusie: Een boek waar de jongens van zullen smullen, vol avonturen en gevaren. Verder blijkt dat er onder de Fransen ook eerlijke mensen waren, die een hekel aan verraders hadden.

Eindoordeel: hartelijk aanbevolen.

De zwarte mus, door Sibe van Aangium. 171 blz. 2e druk; prijs geb. f 6,90; jongensboek, leeftijd 12 jaar en ouder. Uitg. Voorhoeve, Den Haag.

Inhoud: Dit boek speelt in de tijd van de Prinsgezinden en Patriotten. Jouke Jelles is korenmolenaar en Prinsgezind. Zijn buurman Pieter Jelles is Patriot. De verhouding is lang gespannen geweest, maar komt tot een uitbarsting. Het gevolg is dat Pieter Jouke bij de Franse commandant aanklaagt en

**Het Herv. Bondsbureau is
wegens vakantie gesloten
van 3 t.m. 17 juli a.s.**

Het nieuwe telefoonnummer is: 01825-1652

deze hem laat oproepen voor de militaire dienst. Jouke duikt onder en door de Zwarte Mus, iemand die steeds opduikt als 't nodig is, weet hij telkens weer aan de Fransen te ontkomen. Tenslotte wordt hij veilig naar Engeland vervoerd.

Conclusie: Een boek vol spanning, waarin verraad de hoofdrol speelt. Toch blijkt telkens weer dat Jouke Jelles en z'n vrouw de Heere vrezten en hun nood steeds bij Hem brengen. Voor oudere jongens een prachtboek, waarin ze zich menig uur kunnen ontspannen.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

Drie mannen en een hond, door Sibe van Aangium. 172 blz. 2e druk; prijs geb. f 6,90; geïll.; jongensboek, leeftijd 12 jaar en ouder. Uitg. Voorhoeve, Den Haag.

Inhoud: Dit boek beschrijft ook weer de wederwaardigheden van de Franse overheersing. Jan Aukes speelt ook hier weer een voorname rol. Het doel van de 3 mannen die steeds door een hond worden begeleid is de Fransen te bedriegen. Telkens weer weten ze zo in 't nippertje te ontsnappen. Ten slotte worden ze zo in 't nauw gebracht dat ze naar Engeland uit moeten wijken. Liefde voor het vaderland en trouw aan de Prins van Oranje komen steeds naar voren.

Conclusie: Een boek dat de jongens om z'n avonturen zal aanspreken. 't Kweekt zeker liefde voor vorst en vaderland aan en 't geeft weer hoe moeilijk het is in een bezet land hieraan trouw te blijven.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

A. P. O.

ADVERTENTIE

Laat de kinderen tot Mij komen

Dit is de nieuwe GRAMMOFOONPLAAT, uitgebracht door afd. Veenendaal met medewerking van: Zondagsschool Samuël, Kinderen en ouders, Meisjeskoor „Soli Deo Gloria”, Jan Hessels Mulder, orgel, Arie M. Okker, dirigent.

Opgenomen in de Oude Kerk te Veenendaal.

Liederen o.a.: Er gaat door alle landen, Eens brachten de moeders, Neem Heer mijn beide handen, Psalm 75, Er ruist langs de wolken, Psalm 116, De Heer die in de Hemel woont, Psalm 25, Mensen geeft elkaar de hand, Wij hebben op de fluit gespeeld, Abraham de gelovige, In het begin lag de aarde verloren, Psalm 81, Wij moeten Gode zingen, Psalm 43, Handjes gevouwen.

Prijs voor deze prachtige L.P. is f 11,90.

Bestellingen: per briefkaart, met vermelding Grammofoonplaat of per telefoon. Verzending onder rembours, niet franco. Bij 10 platen franco.

Verkrijgbaar bij: J. Bos Jr, Middellaan 89, Veenendaal, tel. 08385-10196. B.M.G. dealer